

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (deviata rozšírená komora)

z 28. októbra 2020 *

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika – Reštriktívne opatrenia prijaté vzhľadom na situáciu v Tunisku – Opatrenia prijaté voči osobám zodpovedným za spreneveru štátnych finančných prostriedkov a voči osobám a subjektom, ktoré sú s nimi spojené – Zoznam osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov – Ponechanie mena žalobcu na zozname – Právo na obhajobu – Právo na účinnú súdnu ochranu – Primeraná lehota na rozhodnutie – Dostatočný skutkový základ – Lehota na podanie žaloby – Právna pomoc – Odkladný účinok – Prípustnosť – Podmienky“

Vo veci T-151/18,

Slim Ben Tijani Ben Haj Hamda Ben Ali, bydliskom vo Verneuil-l'Étang (Francúzsko), v zastúpení:
K. Lara, advokát,

žalobca,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: S. Lejeune, A. Jaume a V. Piessevaux, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na základe článku 263 ZFEÚ na zrušenie rozhodnutia Rady (SZBP) 2018/141 z 29. januára 2018, ktorým sa mení rozhodnutie 2011/72/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám a subjektom vzhľadom na situáciu v Tunisku (Ú. v. EÚ L 25, 2018, s. 38), rozhodnutia Rady (SZBP) 2019/135 z 28. januára 2019, ktorým sa mení rozhodnutie 2011/72/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám a subjektom vzhľadom na situáciu v Tunisku (Ú. v. EÚ L 25, 2019, s. 23) a rozhodnutia Rady (SZBP) 2020/117 z 27. januára 2020, ktorým sa mení rozhodnutie 2011/72/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám a subjektom vzhľadom na situáciu v Tunisku (Ú. v. EÚ L 22, 2020, s. 31) v rozsahu, v akom sa tieto akty týkajú žalobcu,

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora),

v zložení: predsedníčka komory M. J. Costeira, sudcovia D. Gratsias (spravodajca), M. Kānčeva, B. Berke a T. Perišin,

tajomník: L. Ramette, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. júna 2020,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

I. Okolnosti predchádzajúce sporu a skutkový rámec sporu

- 1 Dňa 31. januára 2011 v nadväznosti na politické udalosti, ktoré sa udiali v Tunisku v decembri 2010 a januári 2011, Rada Európskej únie prijala na základe článku 29 ZEÚ rozhodnutie 2011/72/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám a subjektom vzhľadom na situáciu v Tunisku (Ú. v. EÚ L 28, 2011, s. 62).
- 2 Odôvodnenia 1 a 2 rozhodnutia 2011/72 znejú:
  - „(1) Rada 31. januára 2011 opätovne vyjadrila plnú solidaritu a podporu Tunisku a jeho ľudu v ich snahe o vytvorenie stabilnej demokracie, právneho štátu, demokratického pluralizmu a plného dodržiavania ľudských práv a základných slobôd.
  - (2) Rada okrem toho rozhodla, že prijme reštriktívne opatrenia voči osobám, ktoré sú zodpovedné za spreneveru štátnych tuniských finančných prostriedkov, čím oberajú tuniský ľud o prínosy vyplývajúce z udržateľného rozvoja ich hospodárstva a spoločnosti a narušajú rozvoj demokracie v krajine.“
- 3 Článok 1 ods. 1 rozhodnutia 2011/72 stanovuje:

„Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré vlastní, majú v držbe alebo kontrolujú osoby zodpovedné za spreneveru tuniských štátnych finančných prostriedkov a s nimi spojené fyzické alebo právnické osoby alebo subjekty, ktoré sa uvádzajú v prílohe.“
- 4 Článok 2 rozhodnutia 2011/72 stanovuje:
  - „1. Rada na návrh členského štátu alebo vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku vytvorí zoznam uvedený v prílohe a vykoná v ňom zmeny a doplnenia.
  2. Rada oznámi svoje rozhodnutie dotknutej osobe alebo subjektu vrátane dôvodov zaradenia do zoznamu, a to buď priamo, ak je ich adresa známa, alebo prostredníctvom uverejnenia oznámenia, pričom poskytne dotknutej osobe alebo subjektu možnosť predložiť pripomienky.
  3. V prípade, že sa predložia pripomienky alebo zásadné nové dôkazy, Rada preskúma svoje rozhodnutie a dotknutú osobu alebo subjekt následne informuje.“
- 5 Článok 3 ods. 1 rozhodnutia 2011/72 stanovuje:

„V prílohe sa uvádzajú dôvody zaradenia osôb a subjektov do zoznamu.“
- 6 Článok 5 rozhodnutia 2011/72 vo svojom pôvodnom znení stanovoval:

„Toto rozhodnutie sa uplatňuje počas obdobia 12 mesiacov. Podlieha neustálej revízii. Obnovuje sa alebo sa mení a dopĺňa podľa potreby, ak Rada nepovažuje jeho ciele za splnené.“
- 7 Zoznam pôvodne priložený k rozhodnutiu 2011/72 uvádzal iba meno bývalého prezidenta Tuniskej republiky, ktorý bol vo funkcii v čase udalostí uvedených v bode 1 vyššie, a meno jeho manželky.
- 8 Dňa 4. februára 2011 na základe článku 2 ods. 1 rozhodnutia 2011/72 a článku 31 ods. 2 ZEÚ Rada prijala vykonávacie rozhodnutie 2011/79/SZBP, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2011/72 (Ú. v. EÚ L 31, 2011, s. 40). Článok 1 tohto vykonávacieho rozhodnutia stanovoval, že príloha

k rozhodnutiu 2011/72 sa nahrádza znením uvedeným v jeho prílohe. Táto príloha uvádzala mená 48 fyzických osôb, medzi ktorými boli najmä v prvom a druhom riadku mená dvoch osôb uvedených v bode 7 vyššie a v štyridsiatom siedmom riadku tejto prílohy bolo uvedené meno žalobcu, Slim Ben Tijani Ben Haj Hamda Ben Ali. V tomto štyridsiatom siedmom riadku tejto prílohy boli uvedené „identifikačné údaje“ týkajúce sa tuniskej štátnej príslušnosti žalobcu, jeho rodinného stavu a bydliska v Tunisku, ako aj dôvody jeho zaradenia do tejto prílohy, v tomto znení:

„Tuniské orgány vedú proti osobe súdne vyšetovanie z dôvodu nadobudnutia nehnuteľného a hnutelného majetku, otvorenia bankových účtov a držania finančných aktív vo viacerých krajinách v súvislosti s praním špinavých peňazí.“

- 9 Na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ a rozhodnutia 2011/72 Rada prijala nariadenie (EÚ) č. 101/2011 zo 4. februára 2011 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom vzhľadom na situáciu v Tunisku (Ú. v. EÚ L 31, 2011, s. 1). Toto nariadenie v podstate preberá ustanovenia rozhodnutia 2011/72 a zoznam uvedený v jeho prílohe I sa zhoduje s tým, ktorý sa nachádza v prílohe tohto rozhodnutia, zmenenej vykonávacím rozhodnutím 2011/79.
- 10 Pri uplatnení článku 5 rozhodnutia 2011/72 Rada niekoľkokrát predĺžila uvedené rozhodnutie o jeden rok, postupne prijatím rozhodnutia 2012/50/SZBP z 27. januára 2012 (Ú. v. EÚ L 27, 2012, s. 11), rozhodnutia 2013/72/SZBP z 31. januára 2013 (Ú. v. EÚ L 32, 2013, s. 20), rozhodnutia 2014/49/SZBP z 30. januára 2014 (Ú. v. EÚ L 28, 2014, s. 38), rozhodnutia (SZBP) 2015/157 z 30. januára 2015 (Ú. v. EÚ L 26, 2015, s. 29), rozhodnutia (SZBP) 2016/119 z 28. januára 2016 (Ú. v. EÚ L 23, 2016, s. 65), rozhodnutia (SZBP) 2017/153 z 27. januára 2017 (Ú. v. EÚ L 23, 2017, s. 19), rozhodnutia (SZBP) 2018/141 z 29. januára 2018 (Ú. v. EÚ L 25, 2018, s. 38), rozhodnutia (SZBP) 2019/135 z 28. januára 2019 (Ú. v. EÚ L 25, 2019, s. 23) a rozhodnutia (SZBP) 2020/117 z 27. januára 2020 (Ú. v. EÚ L 22, 2020, s. 31).
- 11 Zaradenie žalobcu do zoznamu priloženého k rozhodnutiu 2011/72 (ďalej len „sporný zoznam“), ako aj v dôsledku toho do zoznamu uvedeného v prílohe I nariadenia č. 101/2011, ostalo pri týchto následných predĺženiach zachované. Okrem toho rozhodnutie 2016/119 doplnilo identifikačné údaje týkajúce sa žalobcu uvedením jeho francúzskeho štátneho občianstva a jeho bydliska vo Francúzsku.
- 12 V nadväznosti na rozsudky z 28. mája 2013, Trabelsi a i./Rada (T-187/11, EU:T:2013:273); z 28. mája 2013, Chiboub/Rada (T-188/11, neuvverejnený, EU:T:2013:274), a z 28. mája 2013, Al Matri/Rada (T-200/11, neuvverejnený, EU:T:2013:275), boli dôvody zaradenia žalobcu do zoznamu zmenené rozhodnutím 2014/49 takto:

„Tuniské orgány vedú proti tejto osobe súdne vyšetovania z dôvodu spolupáchateľstva pri sprenevere verejných finančných prostriedkov zo strany verejného činiteľa, z dôvodu spolupáchateľstva pri zneužití právomoci zo strany verejného činiteľa s cieľom poskytnúť neoprávnenú výhodu tretej osobe a spôsobiť ujmu verejnej správe, ako aj z dôvodu spolupáchateľstva pri neoprávnenom ovplyvňovaní verejného činiteľa s cieľom priamo či nepriamo získať výhody pre ďalšiu osobu.“
- 13 Tieto dôvody boli znovu zmenené rozhodnutím 2016/119 takto:

„Tuniské orgány vedú proti tejto osobe súdne vyšetovania z dôvodu spoluúčasti na sprenevere verejných finančných prostriedkov zo strany verejného činiteľa, z dôvodu spoluúčasti na zneužití právomoci zo strany verejného činiteľa s cieľom poskytnúť neoprávnenú výhodu tretej osobe a spôsobiť ujmu verejnej správe, ako aj z dôvodu spoluúčasti na neoprávnenom ovplyvňovaní verejného činiteľa s cieľom priamo či nepriamo získať výhody pre ďalšiu osobu.“
- 14 Rozhodnutie 2020/117 nahradilo prílohu rozhodnutia 2011/72 znením nachádzajúcim sa v jeho prílohe, ktorá obsahuje časť A týkajúcu sa zoznamu osôb a subjektov podľa článku 1 rozhodnutia 2011/72, a časť B, nazvanú „Právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu podľa tuniského

práva“. V časti A tejto novej prílohy boli dôvody zaradenia žalobcu znovu zmenené, a to takto: „Tuniské orgány vedú proti tejto osobe súdne konania alebo proces vymáhania majetku v nadväznosti na konečné rozhodnutie súdu z dôvodu spoluúčasti na sprenevere verejných finančných prostriedkov zo strany verejného činiteľa, z dôvodu spoluúčasti na zneužití právomoci zo strany verejného činiteľa s cieľom poskytnúť neoprávnenú výhodu tretej osobe a spôsobiť ujmu verejnej správe, ako aj z dôvodu spoluúčasti na neoprávnenom ovplyvňovaní verejného činiteľa s cieľom priamo či nepriamo získať výhody pre ďalšiu osobu.“ V časti B tejto prílohy sa v súvislosti so žalobcom uvádza:

„Vyšetrovanie alebo súdne konanie týkajúce sa sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha. Rada nezistila nič, čo by nasvedčovalo tomu, že právo na obhajobu alebo právo na účinnú súdnu ochranu pána Slima Bena Tijaniho Bena Haja Hamdu Bena Aliho neboli dodržané.“

- 15 Rovnaké zmeny ako tie uvedené v bodoch 11 až 14 vyššie boli zavedené v prílohe I nariadenia č. 101/2011.

II. Konanie a návrhy účastníkov konania

- 16 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 5. marca 2018 žalobca požiadal o poskytnutie právnej pomoci. Rada predložila svoje pripomienky 26. apríla 2018. Uzneseniami zo 14. septembra 2018 a z 3. mája 2019 predseda piatej komory Všeobecného súdu na jednej strane vyhovel tejto žiadosti a na druhej strane ustanovil advokáta.
- 17 Dňa 24. júna 2019 podal žalobca žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie, ako aj návrh, aby Všeobecný súd rozhodol v skrátenom súdnom konaní na základe článku 151 svojho rokovacieho poriadku. Všeobecný súd zamietol tento druhý návrh rozhodnutím z 18. júla 2019.
- 18 Dňa 10. septembra 2019 Rada predložila svoje vyjadrenie k žalobe.
- 19 Po zmene zloženia komôr Všeobecného súdu pri uplatnení článku 27 ods. 5 rokovacieho poriadku bola vec pridelená deviatej komore rozhodnutím zo 16. októbra 2019.
- 20 Replika bola doručená 24. októbra 2019 a duplika 6. decembra 2019.
- 21 Dňa 13. decembra 2019 Všeobecný súd v rámci opatrenia na zabezpečenie priebehu konania vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k prípadným dôsledkom, ktoré by pre prejednávajúcu vec bolo možné vyvodiť z rozsudkov z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031, body 29 a 30); z 11. júla 2019, Azarov/Rada (C-416/18 P, neuvyverejnený, EU:C:2019:602, body 30 a 31), ako aj z uznesenia z 22. októbra 2019, Azarov/Rada (C-58/19 P, neuvyverejnené, EU:C:2019:890, body 30, 31 a 44), a predovšetkým, aby s ohľadom na tieto rozsudky a toto uznesenie uviedli, či a v akom rozsahu rozhodnutia 2018/141 a 2019/135 spĺňali povinnosť odôvodnenia. Žalobca predložil svoju písomnú odpoveď 27. decembra 2019 a Rada 16. januára 2020.
- 22 Dňa 7. februára 2020 Všeobecný súd na návrh deviatej komory pri uplatnení článku 28 rokovacieho poriadku rozhodol o postúpení veci rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 23 Opatrením na zabezpečenie priebehu konania z 28. februára 2020 Všeobecný súd vyzval žalobcu, aby písomne odpovedal na jednu otázku, a Radu, aby predložila určité doplňujúce dokumenty. Účastníci konania odpovedali na tieto žiadosti 9. marca 2020 a 16. marca 2020. Všeobecný súd okrem toho vyzval účastníkov konania, aby na pojednávaní zaujali stanovisko k otázke, či sa prerušenie lehôt na podanie žaloby, vyplývajúce zo žiadosti žalobcu poskytnutie právnej pomoci, vzťahovalo na rozhodnutie 2019/135.

- 24 Pojednávanie sa konalo 22. júna 2020. Rada na základe článku 85 ods. 3 rokovacieho poriadku požiadala o možnosť predloženia dokumentov týkajúcich sa doručenia rozhodnutia 2019/135.
- 25 Dňa 24. júna 2020 podal žalobca návrh na úpravu žaloby s cieľom rozšíriť návrhy a žalobné dôvody o rozhodnutie 2020/117 v rozsahu, v akom sa ho týka.
- 26 Dňa 25. júna 2020 Rada predložila dokumenty týkajúce sa doručenia rozhodnutia 2019/135. Žalobca predložil svoje pripomienky týkajúce sa týchto dokumentov 8. júla 2020.
- 27 Dňa 24. júla 2020 Rada predložila pripomienky týkajúce sa návrhu na úpravu žaloby.
- 28 Ústna časť konania sa skončila 3. augusta 2020.
- 29 Žalobca navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil rozhodnutia 2018/141, 2019/135 a 2020/117 v rozsahu, v akom sa ho tieto akty týkajú,
  - uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania.
- 30 Rada navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu v celom rozsahu,
  - subsidiárne, v prípade zrušenia napadnutých rozhodnutí, zachoval ich účinky voči žalobcovi až do uplynutia lehoty na podanie odvolania, alebo v prípade podania odvolania až do jeho zamietnutia,
  - uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania.

III. Právny stav

A. O prípustnosti návrhov na zrušenie rozhodnutí 2019/135 a 2020/117

1. O prípustnosti návrhov na zrušenie rozhodnutia 2019/135

- 31 Podľa ustálenej judikatúry otázka, či bola žaloba podaná po lehote stanovenej v článku 263 šiestom odseku ZFEÚ, predstavuje prekážku konania z dôvodu verejného záujmu, ktorou sa musí Všeobecný súd zaoberať aj bez návrhu (pozri uznesenie z 25. novembra 2008, S.A.BA.R./Komisia, C-501/07 P, neuvverejnené, EU:C:2008:652, bod 19 a citovanú judikatúru).
- 32 Podľa článku 147 ods. 7 rokovacieho poriadku podaním žiadosti o poskytnutie právnej pomoci sa žiadateľovi prerušuje plynutie lehoty určenej na podanie žaloby až do dňa doručenia uznesenia, ktorým sa o tejto žiadosti rozhodne, alebo v prípadoch uvedených v článku 148 ods. 6 tohto rokovacieho poriadku do dňa doručenia uznesenia o ustanovení advokáta povereného zastupovaním žiadateľa. Podľa tohto článku 148 ods. 6 bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, ktorý stanovuje, že v uznesení, ktorým sa prizná právna pomoc, sa môže ustanoviť advokát, ak ho navrhol žiadateľ v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci, a tento advokát súhlasil so zastupovaním žiadateľa pred Všeobecným súdom, advokát poverený zastupovaním žiadateľa sa ustanoví uznesením, podľa okolností na základe návrhov žiadateľa alebo na základe návrhov, ktoré predloží príslušný vnútroštátny orgán.

- 33 V prejednávanej veci treba konštatovať, že žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci, podaná 5. marca 2018, sa týkala iba rozhodnutia 2018/141. K tomuto dátumu bolo totiž účinné toto rozhodnutie, zatiaľ čo rozhodnutie 2019/135, ktoré po ňom nasledovalo, bolo prijaté až 28. januára 2019 a nadobudlo účinnosť až 30. januára 2019, v súlade s jeho článkom 2. V tejto žalobe, podanej 24. júna 2019, však žalobca navrhuje zrušenie týchto dvoch rozhodnutí.
- 34 Kládne sa teda otázka, či sa na účely posúdenia dodržania lehoty na podanie žaloby treba domnievať, že žiadosť o poskytnutie právnej pomoci prerušila túto lehotu nielen vo vzťahu k rozhodnutiu 2018/141, ale aj vo vzťahu k rozhodnutiu 2019/135. Vzhľadom na to, že samotní účastníci konania nepoložili túto otázku v priebehu písomnej časti konania, Všeobecný súd ich vyzval, aby v tejto súvislosti zaujali stanovisko na pojednávaní.
- 35 Žalobca na pojednávaní tvrdil, že žiadosť o právnu pomoc prerušila lehotu na podanie žaloby proti rozhodnutiu 2019/135. Uviedol totiž, že po prvé medzi rozhodnutím 2018/141 a týmto následným rozhodnutím existovala totožnosť predmetu, účastníkov konania a odôvodnenia. Po druhé sa podľa neho zhodovali aj žalobné dôvody vznesené proti týmto dvom rozhodnutiam, na základe čoho sa pri návrhu na zrušenie druhého rozhodnutia obmedzil na úpravu svojej žaloby, ktorá pôvodne smerovala proti prvému rozhodnutiu. Po tretie by vzhľadom na zásadu účinnej súdnej ochrany prístup žalobcu k súdu Európskej únie nemal byť podmienený neprimeranými procesnými požiadavkami, najmä s ohľadom na jeho situáciu príjemcu právnej pomoci a na značnú dĺžku konania s tým súvisiaceho.
- 36 Rada uviedla, že v rozsahu, v akom rozhodnutie 2019/135 nebolo uvedené v žiadosti o právnu pomoc, táto žiadosť nemôže mať za následok prerušenie lehoty na podanie žaloby voči predmetnému rozhodnutiu. V tejto súvislosti odkazuje na rozsudok z 18. júna 2015, *Ipatau/Rada* (C-535/14 P, EU:C:2015:407), predovšetkým na jeho body 15 až 18. Okrem toho uviedla, že má dokumenty preukazujúce, že rozhodnutie 2019/135 bolo žalobcovi doručené 4. februára 2019, na základe čoho bola žaloba podaná oneskorená, a požiadala Všeobecný súd, aby súhlasil s predložením týchto dôkazov na základe článku 85 ods. 3 rokovacieho poriadku. Dodala, že so zreteľom na judikatúru má uplatnenie lehoty na podanie žaloby striktný charakter. Zdôraznila, že žalobca vedel o mechanizme obnovenia reštriktívnych opatrení a že mal možnosť podať novú žiadosť o poskytnutie právnej pomoci alebo stručne naznačiť v žiadosti, ktorú podal, že chcel napadnúť aj neskoršie obnovenie rozhodnutia uvedeného v tejto žiadosti. Podľa jej názoru teda v prejednávanej veci nešlo o prípad vyššej moci. Okrem toho Rada 25. júna 2020 predložila na základe článku 85 ods. 3 tohto rokovacieho poriadku dokumenty týkajúce sa dátumu doručenia rozhodnutia 2019/135 žalobcovi.
- 37 Pokiaľ ide o dokumenty predložené Radou, treba pripomenúť, že podľa článku 85 ods. 3 rokovacieho poriadku môžu hlavní účastníci konania výnimočne predložiť dôkazy alebo označiť dôkazy, ktoré navrhujú vykonať, aj pred skončením ústnej časti konania alebo pred rozhodnutím Všeobecného súdu, že vec prejedná bez ústnej časti konania, za predpokladu, že omeškanie s ich predložením je odôvodnené.
- 38 V prejednávanej veci treba uviesť, že predmetné dokumenty majú Všeobecný súd informovať v nadväznosti na jeho výzvu účastníkom konania zaoberať sa na pojednávaní otázkou prerušenia lehoty na podanie žaloby proti rozhodnutiu 2019/135. Vyplýva z toho, že oneskorené predloženie týchto dokumentov treba považovať za odôvodnené (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 24. októbra 2018, *Epsilon International/Komisia*, T-477/16, neuvverejnený, EU:T:2018:714, bod 57).
- 39 V tomto prípade dané dokumenty obsahujú na jednej strane výpis zo sledovania elektronickej pošty, uvádzajúci doručenie tohto listu žalobcovi 4. februára 2019, a na druhej strane potvrdenie o doručení týkajúce sa listu, ktorý zaslala Rada žalobcovi 30. januára 2019 a ktorý bol doručený 5. februára 2019. Žalobca v tejto súvislosti spochybňuje skutočnosť, že Rada predložila dôkaz o doručení rozhodnutia 2019/135, z dôvodu, že potvrdenie o doručení uvádza adresu, ktorá nie je jeho. Treba však uviesť, že hoci je pravda, že tento druhý dokument uvádza adresu, ktorá sa líši od adresy uvedenej žalobcom v jeho žalobe, vzhľadom na to, že okienko uvádzajúce „adresát neznámy na tejto adrese“ bolo v tomto

prípade zaškrtnuté, tento dokument nespochybňuje údaje prvého dokumentu, ktorý jasne odkazuje na adresu uvedenú žalobcom v jeho žalobe a uvádza doručenie 4. februára 2019. Treba sa teda domnievať, že žalobcovi bol list Rady doručený k tomuto dátumu.

- 40 Pokiaľ ide o otázku, či sa žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci mohla uplatňovať na žalobu proti rozhodnutiu 2019/135 a mať za následok prerušenie lehoty v tejto súvislosti, treba po prvé pripomenúť, že článok 147 ods. 4 rokovacieho poriadku stanovuje, že ak sa žiadosť o právnu pomoc podá pred žalobou, žiadateľ v žiadosti stručne uvedie predmet zamýšľanej žaloby, skutkové okolnosti veci a tvrdenia, na ktorých sa bude žaloba zakladať.
- 41 Zo znenia článku 147 ods. 4 rokovacieho poriadku a najmä z pojmu „zamýšľanej žaloby“ treba vyvodiť, že v prejednávanej veci prislúchalo žalobcovi označiť akt, ktorého zrušenie chcel žiadať v rámci svojej budúcej žaloby. Tento akt však už musel byť nevyhnutne prijatý, keďže podľa ustálenej judikatúry Všeobecnému súdu môže byť platne predložený iba jeden návrh smerujúci k zrušeniu existujúceho a ujmu spôsobujúceho aktu a nemôže umožňovať špekulatívne preskúvanie zákonnosti hypotetických, zatiaľ neprijatých aktov (pozri rozsudok z 5. októbra 2017, Ben Ali/Rada, T-149/15, neuvverejnený, EU:T:2017:693, bod 59 a citovanú judikatúru). V dôsledku toho v súlade s článkom 146 ods. 2 tohto rokovacieho poriadku by žiadosť o právnu pomoc uvádzajúca takýto hypotetický akt, ktorý má byť predmetom zamýšľanej žaloby, musela byť zamietnutá, keďže táto žaloba by bola zjavne neprípustná.
- 42 V prejednávanej veci to platí o to viac, že ako vyplýva z článku 5 rozhodnutia 2011/72 v jeho pôvodnom znení (pozri bod 6 vyššie), Rada každých dvanásť mesiacov preskúma, či treba obnoviť alebo zmeniť toto rozhodnutie. V dôsledku toho k dátumu, kedy žalobca podal svoju žiadosť o právnu pomoc, nič neumožňovalo predpokladať, že po rozhodnutí 2018/141 bude nasledovať nové rozhodnutie predlžujúce rozhodnutie 2011/72 o ďalší rok. Nemožno mu preto vytýkať, že vopred neuviedol toto nové rozhodnutie vo svojej žiadosti o právnu pomoc.
- 43 Naproti tomu článok 147 ods. 4 rokovacieho poriadku nemôže vylúčiť možnosť žalobcu podľa článku 86 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku upraviť žalobu v prípade, že rozhodnutie predstavujúce „predmet zamýšľanej žaloby“ je nahradené alebo zmenené iným rozhodnutím majúcim rovnaký predmet.
- 44 Vyplýva z toho, že hoci k dátumu, kedy žalobca podal žiadosť o právnu pomoc, už z definície nemohol uviesť rozhodnutie nahrádzajúce alebo meniace rozhodnutie 2018/141, ktoré ešte neexistovalo, táto okolnosť nemohla brániť tomu, aby po podaní svojej žaloby proti tomuto rozhodnutiu 2018/141 následne upravil svoju žalobu na účely zohľadnenia prijatia rozhodnutia 2019/135. Ako totiž žalobca uviedol na pojednávaní, návrhy smerujúce proti rozhodnutiam 2018/141 a 2019/135 majú v podstate rovnaký predmet, keďže smerujú k zrušeniu zápisu žalobcu na spornom zozname a zakladajú sa na rovnakých dôvodoch. Okrem toho takáto úprava žalobného návrhu nemôže viesť k vzniku povinnosti žalobcu podať novú žiadosť o právnu pomoc, keďže bola vykonaná prostredníctvom návrhu na úpravu podaného v súlade s článkom 86 ods. 1 rokovacieho poriadku v rámci žaloby, pre ktorú získal danú pomoc, a nie v rámci samostatnej žaloby.
- 45 Z toho vyplýva, za osobitného predpokladu, o ktorý ide v prejednávanej veci, že akt nahrádzajúci alebo meniaci rozhodnutie uvedené v žiadosti o právnu pomoc bol prijatý predtým, než sa skončilo konanie týkajúce sa vybavenia tejto žiadosti, a že žalobca mohol podať žalobu, na základe ktorej začalo toto konanie. V takejto situácii však žalobca, ako v podstate uviedol na pojednávaní, nemal inú možnosť, než „upraviť“ predmet pôvodnej žaloby predložením návrhov, v rámci tohto samotného žalobného návrhu, na zrušenie tak rozhodnutia 2018/141, ako aj rozhodnutia 2019/135.
- 46 Po druhé treba uviesť, že ustanovenia rokovacieho poriadku týkajúce sa právnej pomoci sa majú vykladať s ohľadom na článok 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ktorý vo svojom treťom odseku výslovne stanovuje poskytnutie tejto pomoci v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie účinného prístupu k spravodlivosti. Predovšetkým sa treba ubezpečiť, že

výklad týchto ustanovení nepredstavuje neprimerané obmedzenie práva na prístup k spravodlivosti, ktoré zasahuje do podstaty tohto práva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. decembra 2010, DEB, C-279/09, EU:C:2010:811, bod 60).

- 47 Je pravda, že v tejto súvislosti sa lehoty na podanie žaloby uplatňujú striktné (pozri rozsudok z 13. decembra 2016, Al-Ghabra/Komisia, T-248/13, EU:T:2016:721, bod 43 a citovanú judikatúru). Výklad ustanovení článku 147 rokovacieho poriadku a predovšetkým jeho odseku 7 týkajúceho sa prerušenia plynutia týchto lehôt však nemôže viesť k menej výhodnému zaobchádzaniu so žalobcom v porovnaní s iným príjemcom právnej pomoci, ktorý by najmä bol schopný podať svoju žalobu proti rozhodnutiu uvedenému v žiadosti o právnu pomoc pred prijatím aktu nahrádzajúceho alebo meniaceho toto rozhodnutie.
- 48 Po tretie treba konštatovať osobitný charakter okolností, za ktorých žalobca podal 24. júna 2019 žalobu, na základe ktorej začalo toto konanie.
- 49 Po prvé, ako vyplýva z písomností poskytnutých na podporu žiadosti žalobcu o právnu pomoc, žalobcovi bol doručený list Rady, ktorým mu oznámila rozhodnutie 2018/141, 10. februára 2018. Túto žiadosť podal 5. marca 2018. Okrem toho zo znenia tejto žiadosti vyplýva, že žalobca nebol zastúpený advokátom. Vyplýva z toho teda, že v súlade s článkom 147 ods. 7 rokovacieho poriadku bola lehota stanovená na podanie žaloby prerušená od 5. marca 2018 až do doručenia uznesenia o ustanovení advokáta povereného zastupovaním žiadateľa, a síce, ako vyplýva z písomností spisu, do 29. mája 2019. Podanie žalobného návrhu, ku ktorému došlo 24. júna 2019, je teda v súlade s ustanoveniami článku 263 šiesteho odseku ZFEÚ a článku 60 tohto rokovacieho poriadku, v rozsahu, v akom sa týka rozhodnutia 2018/141, čo napokon Rada nespochybňuje.
- 50 Po druhé z konštatovaní uvedených v bode 49 vyššie vyplýva, že k dátumu, kedy bolo rozhodnutie 2019/135 doručené žalobcovi, a síce podľa informácii Rady 4. februára 2019, bola lehota stanovená na podanie žaloby prerušená vo vzťahu k rozhodnutiu 2018/141. Okrem toho treba uviesť, že táto lehota bola stále prerušená k dátumu, kedy mohol žalobca najneskôr podať žalobu proti rozhodnutiu 2019/135, a síce 15. apríla 2019, za predpokladu, že by jeho žiadosť o právnu pomoc nemala za následok prerušenie danej lehoty na podanie žaloby v súvislosti s týmto druhým rozhodnutím. Vyplýva z toho, že v takomto prípade by žalobca nemal inú možnosť než podať druhú žiadosť o právnu pomoc týkajúcu sa tohto druhého rozhodnutia, na účely toho, aby sa na jeho žalobu proti tomuto rozhodnutiu tiež vzťahovalo prerušenie lehôt na podanie žaloby až do ustanovenia jeho advokáta.
- 51 Na jednej strane, ako bolo uvedené v bode 44 vyššie, zo znenia článku 147 ods. 4 v spojení s článkom 86 ods. 1 rokovacieho poriadku vyplýva, že príjemca právnej pomoci nemôže byť povinný podať druhú žiadosť týkajúcu sa tejto pomoci, na účely napadnutia, v rámci návrhu na úpravu žalobného návrhu, aktu nahrádzajúceho alebo meniaceho akt, ktorého sa pôvodne týkala jeho žaloba. V dôsledku toho Všeobecný súd nemôže zaobchádzať so žalobcom nepriaznivejšie, nútiac ho podať takúto druhú žiadosť. Rozhodnutie 2019/135 totiž predstavuje akt nahrádzajúci rozhodnutie 2018/141, ktorý by bolo prípustné napadnúť v rámci návrhu na úpravu, ak by mohol podať žalobný návrh na začatie konania pred prijatím tohto nového rozhodnutia.
- 52 Na druhej strane druhá žiadosť o poskytnutie právnej pomoci by nemala iný cieľ než umožniť prerušenie lehoty na podanie žaloby proti rozhodnutiu 2019/135. V čase jeho prijatia už totiž bola žalobcovi poskytnutá právna pomoc a mohol požiadať o zrušenie tohto rozhodnutia v rámci návrhu na úpravu žalobného návrhu proti rozhodnutiu 2018/141, pre ktoré získal túto pomoc. Za týchto okolností by povinnosť podať takúto druhú žiadosť predstavovala nadbytočnú formalitu nesúvisiacu s cieľom právnej pomoci, ktorým je podľa článku 146 rokovacieho poriadku umožniť osobám, ktoré nie sú schopné znášať trovy konania, byť zastúpené pred Všeobecným súdom a mať tak prístup k súdu Únie.

- 53 Po tretie treba uviesť, že medzi uznesením zo 14. septembra 2018 o poskytnutí právnej pomoci žalobcovi a uznesením z 3. mája 2019 o ustanovení advokáta uplynulo asi osem mesačné obdobie, počas ktorého žalobca nebol schopný podať žalobu, pre ktorú požiadal o poskytnutie právnej pomoci. Z písomností spisu však vyplýva, že za väčšiu časť tohto obdobia nenesie zodpovednosť.
- 54 Po vyhlásení uznesenia 14. septembra 2018 totiž žalobca až 14. novembra 2018 oznámil Všeobecnému súdu, že nebol schopný zvoliť si advokáta, ktorý by ho zastupoval, a požiadal ho, aby on sám ustanovil tohto advokáta. V súlade s článkom 148 ods. 5 rokovacieho poriadku však kancelária Všeobecného súdu v nadväznosti na tento list postúpila 28. novembra 2018 príslušnému štátnemu orgánu kópiu žiadosti žalobcu o poskytnutie právnej pomoci a vyššie uvedené uznesenie na účely toho, aby tento orgán ustanovil advokáta. Štátny orgán však až 23. apríla 2019, teda asi päť mesiacov po tomto postúpení žiadosti, odpovedal kancelárii Všeobecného súdu s uvedením mien viacerých advokátov, ktorí súhlasili so zastupovaním žalobcu. V tejto súvislosti treba uviesť, že práve počas tohto posledného obdobia približne piatich mesiacov bolo prijaté rozhodnutie 2019/135 a že lehota na podanie žaloby proti tomuto rozhodnutiu by za predpokladu, že by nebola prerušená, uplynula.
- 55 Vyplýva z toho, že pri neprerušení lehoty na podanie žaloby, pokiaľ ide o rozhodnutie 2019/135, by prípustnosť návrhov žalobcu smerujúcich proti tomuto rozhodnutiu bola v prejednávanej veci spochybnená z dôvodu dĺžky trvania konania o ustanovení advokáta, pričom za dĺžku trvania tohto konania z väčšej časti nezodpovedá. Ako žalobca v podstate uviedol na pojednávaní, s ohľadom na cieľ právnej pomoci, tak ako je zakotvený v článku 47 treťom odseku Charty, nemožno pripustiť, že by lehoty na vybavenie žiadosti žalobcu o právnu pomoc, posudzované ako celok, mali za následok pozbavenie žalobcu prístupu k súdu Únie alebo prinajmenšom obmedzenie tohto prístupu, čomu sa práve prerušenie lehoty stanovené v článku 147 ods. 7 rokovacieho poriadku snaží zabrániť.
- 56 Je pravda, že k dátumu podania žaloby si žalobca zachoval záujem domáhať sa zrušenia rozhodnutia 2018/141 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. mája 2013, Abdulrahim/Rada a Komisia, C-239/12 P, EU:C:2013:331, body 79 a 80). V rozsahu, v akom bol však k tomuto dátumu ponechaný zápis jeho mena na spornom zozname podľa rozhodnutia 2019/135, to bolo toto druhé rozhodnutie, ktoré malo vplyv na jeho situáciu a malo významný negatívny dopad na jeho slobody a práva (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 27. septembra 2018, Ezz a i./Rada, T-288/15, EU:T:2018:619, bod 71 a citovanú judikatúru). Nemožnosť napadnúť toto rozhodnutie v rámci žaloby zameranej proti rozhodnutiu 2018/141 spôsobila, že k dátumu jej podania stratila táto žaloba pre žalobcu do veľkej miery svoj význam.
- 57 Vzhľadom na osobitné okolnosti prejednávanej veci je preto žalobca oprávnený tvrdiť, že prerušenie lehoty stanovenej článkom 147 ods. 7 rokovacieho poriadku sa uplatňuje na žalobu, na základe ktorej začalo toto konanie, smerujúcu proti rozhodnutiu 2019/135, keďže, ako uviedol na pojednávaní, návrhy smerujúce proti tomuto rozhodnutiu a tie smerujúce proti rozhodnutiu 2018/141 majú v podstate rovnaký predmet a že dĺžka vybavenia jeho žiadosti o právnu pomoc posúdená z celkového hľadiska nemôže mať za následok neprimerané obmedzenie jeho prístupu k súdu Únie. Preto vzhľadom na to, že žaloba bola podaná 24. júna 2019 pri dodržaní lehôt na podanie žaloby, pokiaľ ide o rozhodnutie 2018/141 pri zohľadnení prerušenia týchto lehôt od 5. marca 2018 do 29. mája 2019 (pozri bod 49 vyššie), tieto lehoty treba teda považovať za dodržané aj v súvislosti s rozhodnutím 2019/135. Návrhy smerujúce proti týmto dvom rozhodnutiam sú teda prípustné.
- 58 Tvrdenia Rady nemôžu spochybniť tento záver.
- 59 Treba po prvé konštatovať, že okolnosti veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 18. júna 2015, Ipatau/Rada (C-535/14 P, EU:C:2015:407), na ktorý odkazuje Rada, sa odlišujú od okolností prejednávanej veci.
- 60 V danej veci totiž odvolateľ tvrdil, že Všeobecný súd porušil jeho právo na účinnú súdnu ochranu z dôvodu, že zamietol jeho žiadosť ako neprípustnú v rozsahu, v akom smerovala proti listu Rady zo 14. novembra 2011. Súdny dvor však konštatoval, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho

právneho posúdenia, keď dospel k záveru, že tento list nebol uvedený v žiadosti odvolateľa o právnu pomoc ako akt, ktorý má byť predmetom žaloby, ktorá ma byť podaná, a teda ako súčasť predmetu zamýšľanej žaloby. Preto na rozdiel od rozhodnutia 2019/135 v prejednávanej veci, v uvedenej veci bol dotknutý list vydaný pred podaním žiadosti o právnu pomoc a odvolateľ ho uviedol v rámci tejto žiadosti. Z analýzy, ktorú vykonal Všeobecný súd, týkajúcej sa jasných a presných pojmov tejto žiadosti však vyplývalo, že odvolateľ neprejavil svoj úmysel požiadať o zrušenie tohto listu, ale skôr aktov, ktoré boli predmetom žiadosti o preskúmanie zamietnutej týmto listom a následných aktov, ktoré obsahoval (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júna 2015, Ipatau/Rada, C-535/14 P, EU:C:2015:407, body 16 až 20).

- 61 Naopak žalobca v prejednávanej veci nemohol už podľa definície vyjadriť svoj úmysel napadnúť rozhodnutie 2019/135, ktoré ešte nebolo prijaté, na základe čoho rozšírenie predmetu žaloby o toto rozhodnutie nemohlo byť vopred vylúčené. Rozsudok citovaný Radou teda nie je relevantný.
- 62 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie Rady založené na striktnom uplatnení lehôt na podanie žaloby, v bode 47 vyššie bolo konštatované, že táto zásada, ktorá sa navyše opiera o ustanovenia o právnej istote a o rovnosti osôb podliehajúcich súdnej právomoci, nemôže mať za následok, že žalobcu umiestni do menej výhodnej situácie, než je situácia príjemcu právnej pomoci, ktorý by bol schopný podať svoju žalobu proti rozhodnutiu uvedenému v žiadosti o právnu pomoc pred prijatím aktu nahrádzajúceho alebo meniaceho toto rozhodnutie a ktorý by teda mohol predložiť návrhy zamerané proti tomuto druhému rozhodnutiu v rámci návrhu na úpravu žaloby.
- 63 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenia Rady, podľa ktorých žalobca vedel o mechanizme obnovenia reštriktívnych opatrení a mal možnosť podať novú žiadosť o právnu pomoc alebo stručne naznačiť v žiadosti, ktorú podal, že má v úmysle napadnúť aj ďalšie obnovenie tejto žiadosti, stačí pripomenúť, že žalobca z dôvodov uvedených v bodoch 41 a 42 vyššie nemohol uviesť v žiadosti o právnu pomoc svoj úmysel napadnúť akt, ktorý ešte nebol prijatý, o to viac, že k dátumu podania tejto žiadosti nič neumožňovalo predpokladať, že dôjde k prijatiu tohto aktu.
- 64 Po štvrté, pokiaľ ide o tvrdenie Rady založené na neexistencii prípadu vyššej moci, stačí pripomenúť, že judikatúra týkajúca sa pojmu prípad vyššej moci sa uplatňuje iba za výnimočných okolností, kedy je možné odchyliť sa od procesných lehôt (pozri uznesenie z 11. júna 2020, GMPO/Komisia, C-575/19 P, neuvyverejnené, EU:C:2020:448, bod 33 a citovanú judikatúru). Pokiaľ však ide o prejednanú vec, v bode 57 vyššie bolo konštatované, že prerušenie lehôt na podanie žaloby stanovené v článku 147 ods. 7 rokovacieho poriadku bolo uplatniteľné na žalobné návrhy smerujúce proti rozhodnutiu 2019/135 a že v dôsledku toho bola táto lehota dodržaná. Vyššie uvedená judikatúra teda nie je uplatniteľná, na základe čoho je toto tvrdenie irelevantné.
- 65 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žaloba je prípustná v rozsahu, v akom smeruje proti rozhodnutiu 2019/135.

2. O prípustnosti návrhov na zrušenie rozhodnutia 2020/117

- 66 Žalobca tvrdí, že judikatúra ho oprávňuje podať návrh na úpravu žaloby týkajúci sa rozhodnutia 2020/117, odkazujúc na žalobné dôvody a tvrdenia uvedené v rámci žalobného návrhu. Tvrdí, že toto rozhodnutie mu nebolo doručené v celom rozsahu a s uvedením opravných prostriedkov a lehôt, v ktorých majú byť podané.
- 67 Rada uvádza, že ako potvrdzuje potvrdenie o doručení podpísané žalobcom, rozhodnutie 2020/117 bolo žalobcovi oznámené 4. februára 2020 a že v dôsledku toho návrhy smerujúce proti tomuto rozhodnutiu sú zjavne oneskorené. Pokračuje tvrdením, že táto analýza nemôže byť spochybnená z dôvodu

uplatnenia zásady účinnej súdnej ochrany. Napokon uvádza, že jej zámer obnoviť reštriktívne opatrenia týkajúce sa žalobcu vyplýva výslovne z jej listu z 28. januára 2020 a že rozhodnutie 2020/117 je v ňom presne určené.

- 68 Na úvod treba pripomenúť, že ako už bolo uvedené v bodoch 47 a 56 vyššie, lehoty na podanie žaloby sa uplatňujú striktne, čo zodpovedá požiadavke právnej istoty a potrebe predchádzania akejkoľvek diskriminácii alebo každému svojvoľnému zaobchádzaniu pri výkone spravodlivosti.
- 69 Okrem toho podľa judikatúry lehota na podanie žaloby o neplatnosť aktu, ktorým boli uložené reštriktívne opatrenia, začína plynúť jedine odo dňa oznámenia tohto aktu dotknutej osobe, pokiaľ je jej adresa známa, a nie od dátumu uverejnenia tohto aktu, vzhľadom na skutočnosť, že tento akt možno prirovnať k súboru individuálnych rozhodnutí (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 5. októbra 2017, Ben Ali/Rada, T-149/15, neuvverejnený, EU:T:2017:693, body 44 a 47 a citovanú judikatúru). Táto judikatúra sa uplatňuje na návrh na úpravu žalobných návrhov podaný proti obnoveniu týchto reštriktívnych opatrení, ku ktorému došlo po akte napadnutom v žalobe (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. októbra 2016, Sina Bank/Rada, T-418/14, EU:T:2016:619, body 51, 56 a 57 a citovanú judikatúru).
- 70 Pokiaľ ide o prejednávajúcu vec, treba uviesť, že na rozdiel od lehoty na podanie žaloby týkajúcej sa rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 lehota týkajúca sa rozhodnutia 2020/117 nebola prerušená, najmä z dôvodu podania žiadosti o právnu pomoc. Treba teda na jednej strane určiť, či doručenie tohto posledného rozhodnutia žalobcovi mohlo spustiť plynutie tejto lehoty, a na druhej strane, či bol návrh na úpravu žaloby podaný pri dodržaní tejto lehoty, ktorá v súlade s článkom 263 šiestym odsekom ZFEÚ a článkom 60 rokovacieho poriadku uplynula po dvoch mesiacoch a desiatich dňoch.
- 71 Pokiaľ ide o otázku, či doručenie vykonané Radou voči žalobcovi spustilo plynutie lehoty na podanie žaloby proti rozhodnutiu 2020/117, z písomností spisu vyplýva, že list Rady z 28. januára 2020 bol žalobcovi doručený 1. februára 2020. Žalobca nenamieta, že k tomuto doručeniu došlo, ale spochybňuje skôr jeho náležitosť z dôvodu, že dané rozhodnutie mu nebolo doručené v celom rozsahu a že predmetný list Rady neuvádza zmienku o opravných prostriedkoch a lehotách, v ktorých majú byť podané.
- 72 Pokiaľ ide o výhradu žalobcu, podľa ktorej rozhodnutie 2020/117 nebolo doručené v celom rozsahu, treba uviesť, že ako naznačila Rada, jej list z 28. januára 2020 výslovne uvádza prijatie tohto rozhodnutia a zachovanie reštriktívnych opatrení voči žalobcovi v dôsledku tohto rozhodnutia. Okrem toho tento list odkazuje na *Úradný vestník Európskej únie* a na internetovú adresu, na ktorej je predmetné rozhodnutie k dispozícii. Uvedený list okrem toho vysvetľuje dôvody, pre ktoré sa Rada rozhodla zachovať tieto opatrenia voči žalobcovi. V dôsledku toho, aj keď Rada nedoručila v rovnakom čase ako predmetný list kópiu tohto rozhodnutia, poskytla však dostatočné informácie na účely toho, aby sa s ním žalobca oboznámil v celom rozsahu, ako aj s dôvodmi, o ktoré sa opiera. Na základe toho sa napriek nedoručeniu tejto kópie nemožno domnievať, že toto rozhodnutie nebolo žalobcovi riadne doručené. Táto okolnosť nemôže teda zabrániť tomu, aby začala plynúť lehota na podanie žaloby proti tomuto rozhodnutiu.
- 73 Pokiaľ ide o výhradu žalobcu založenú na neuvedení opravných prostriedkov a lehôt, v ktorých majú byť podané, stačí uviesť, že nezávisle na otázke, či tento nedostatok môže narušiť riadne doručenie rozhodnutia 2020/117, žalobca, ktorý bol navyše v deň doručenia tohto rozhodnutia zastúpený advokátom, nemohol nevedieť o opravných prostriedkoch a lehotách na podanie opravných prostriedkov proti tomuto rozhodnutiu vzhľadom na to, že už podal takúto žalobu na Všeobecný súd proti obdobným skorším rozhodnutiam. Tento nedostatok preto v každom prípade nemôže byť dôvodom, ktorý by bránil tomu, aby začali plynúť lehoty na podanie žaloby, a nemôže viesť na strane žalobcu k ospravedlniteľnému omylu v zmysle judikatúry, ktorý by mohol odôvodniť výnimku z týchto lehôt (pozri v tomto zmysle a analogicky uznesenie z 10. decembra 2015, NICO/Rada, C-153/15 P, neuvverejnené, EU:C:2015:811, body 55 až 61).

- 74 Treba dodať, že tvrdenia žalobcu týkajúce sa doručenia rozhodnutia 2020/117 Radou na nesprávnu adresu, uvedené v rámci jeho pripomienok z 8. júla 2020, nemôžu uspieť, keďže z dokumentov poskytnutých touto inštitúciou vyplýva, že doručila toto rozhodnutie na tú istú adresu, ako je tá, ktorá je uvedená ako adresa jeho bydliska vo všetkých procesných písomnostiach, ktoré podal do kancelárie Všeobecného súdu, vrátane týchto pripomienok.
- 75 Na základe toho sa treba domnievať, že lehota na podanie žaloby proti rozhodnutiu 2020/117 začala plynúť voči žalobcovi od doručenia tohto rozhodnutia Radou, ku ktorému došlo 1. februára 2020.
- 76 Pokiaľ ide o dodržanie lehoty na podanie žaloby, treba uviesť, že táto lehota dvoch mesiacov a desiatich dní uplynula 13. apríla 2020. Z tohto dôvodu je podanie návrhu na úpravu žaloby 24. júna 2020, zameraného proti rozhodnutiu 2020/117, oneskorené a návrhy smerujúce proti tomuto rozhodnutiu sú preto neprípustné. Vyplýva z toho, že žalobu treba zamietnuť v rozsahu, v akom smeruje proti tomuto rozhodnutiu.

B. O veci samej

- 77 Žalobca na podporu svojich návrhov na zrušenie rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 formálne uvádza tri žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod je založený na porušení Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii, prijatého Valným zhromaždením Spojených národov 31. októbra 2003 v New Yorku. Druhý žalobný dôvod je založený na „zjavne“ nesprávnom posúdení a pozostáva z troch častí, týkajúcich sa po prvé porušenia zásady proporcionality, po druhé porušenia práva žalobcu, aby bola jeho vec prejednaná tuniskými orgánmi v primeranej lehote, a po tretie skutočnosti, že Rada nevykonala doplňujúce overenia. Tretí žalobný dôvod je založený na zneužití právomoci, keďže trestné konanie, na ktorom sa zakladá ponechanie jeho mena na spornom zozname, malo v skutočnosti za cieľ odôvodniť *a posteriori* zhabanie jeho majetku v Tunisku.
- 78 Najprv treba preskúmať druhý žalobný dôvod.

1. O druhom žalobnom dôvode založenom na „zjavne“ nesprávnych posúdeniach

a) Úvodné poznámky

- 79 Na úvod treba na jednej strane uviesť, že tento žalobný dôvod napriek obmenám jeho formulácie v žalobnom návrhu a v replike treba považovať, pokiaľ ide o jeho druhú a tretiu časť, za dôvod založený na nesprávnom posúdení, a nie na zjavne nesprávnom posúdení. Rada totiž nedisponovala žiadnou mierou voľnej úvahy pri určení, či mala dostatok dôkazov na posúdenie dodržania práva žalobcu, zo strany tuniských orgánov, na prejednanie jeho veci súdom v primeranej lehote a či tieto dôkazy mohli vyvolať legitímne pochybnosti o dodržaní tohto práva (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 27. septembra 2018, Ezz a i./Rada, T-288/15, EU:T:2018:619, bod 215).
- 80 Na druhej strane v rámci tohto žalobného dôvodu sa zdá potrebné zaoberať sa prípadnými dôsledkami, ktoré treba vyvodiť z rozsudkov z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), a z 11. júla 2019, Azarov/Rada (C-416/18 P, neuvverejnený, EU:C:2019:602), ako aj z uznesenia z 22. októbra 2019, Azarov/Rada (C-58/19 P, neuvverejnené, EU:C:2019:890). Opatrením na zabezpečenie priebehu konania z 13. decembra 2019 Všeobecný súd vyzval účastníkov konania, aby predložili svoje pripomienky k tejto otázke a predovšetkým uviedli, či a v akom rozsahu sa domnievali, že rozhodnutia 2018/141 a 2019/135 spĺňali povinnosť odôvodnenia, najmä s ohľadom na tieto rozsudky a toto uznesenie.

- 81 Žalobca vo svojej písomnej odpovedi z 27. decembra 2019 v podstate uviedol, že požiadavky definované v rozsudkoch z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), a z 11. júla 2019, Azarov/Rada (C-416/18 P, neuvverejnený, EU:C:2019:602), ako aj v uznesení z 22. októbra 2019, Azarov/Rada (C-58/19 P, neuvverejnené, EU:C:2019:890), boli uplatniteľné v prejednávanej veci. Tvrdil, že tieto požiadavky súviseli s povinnosťou Rady vykonať overenia týkajúce sa dôkazov predložených tuniskými orgánmi, ktorú vyzdvihol v rámci žalobných dôvodov, ktoré vzniesol. Tvrdil, že rozhodnutia 2018/141 a 2019/135 neobsahovali žiadne odôvodnenie týkajúce sa dôvodov, na základe ktorých sa Rada domnievala, že rozhodnutie tuniského štátu, o ktoré sa opierali tieto rozhodnutia, bolo prijaté pri dodržaní práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu. Subsidiárne z toho vyvodil, že žalobný dôvod založený na nedostatku tohto odôvodnenia musí viesť k zrušeniu týchto rozhodnutí.
- 82 Rada vo svojej písomnej odpovedi zo 16. januára 2020 v prvom rade uviedla, že zo spoločného výkladu rozsudkov z 18. februára 2016, Rada/Bank Mellat (C-176/13 P, EU:C:2016:96), a z 21. apríla 2016, Rada/Bank Saderat Iran (C-200/13 P, EU:C:2016:284), na jednej strane a rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), na druhej strane vyplýva, že niekedy mohla podliehať povinnosti overiť, či bolo dodržané právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu a následnej povinnosti uviesť výsledok v odôvodnení predmetných aktov, ale za istých okolností nemusela podliehať týmto povinnostiam. Podľa nej rozdiel medzi vecami C-176/13 P a C-200/13 P na jednej strane a vecou C-530/17 P na druhej strane pozostával v skutočnosti, že v kontexte prvých dvoch vecí dotknuté subjekty nepredložili Rade v tejto súvislosti pripomienky, zatiaľ čo v kontexte tretej veci dotknutá osoba pred prijatím napadnutého rozhodnutia odkázala na vyššie uvedené povinnosti. V prejednávanej veci však žalobca nepredložil takéto pripomienky. Po druhé Rada tvrdí, že odôvodnenie rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 obsahovalo dostatočné informácie umožňujúce overiť jeho dôvodnosť a umožňujúce súdu Únie preskúmať zákonnosť týchto rozhodnutí v súlade s judikatúrou. Okrem toho tieto rozhodnutia boli prijaté v kontexte, ktorý bol žalobcovi známy. Po tretie Rada tvrdí, že články 27, 29 a 108 tuniskej Ústavy a články 13, 47, 50, 59, 66 a 175 tuniského Trestného zákonníka poskytovali záruky týkajúce sa práva žalobcu na spravodlivý proces v primeranej lehote a na dodržanie jeho práva na obhajobu. Tieto ustanovenia preukazujú, že Tuniská republika disponuje právnym rámcom chrániacim tieto práva, ktoré sú súčasťou odôvodnenia týchto rozhodnutí v tom zmysle, že dané ustanovenia patria do kontextu, ktorý je žalobcovi známy alebo ktorý prinajmenšom nemohol nepoznať.
- 83 Predovšetkým treba pripomenúť, že v kontexte odvolania proti rozsudku Všeobecného súdu rozhodujúceho o zákonnosti ponechania zápisu určitého subjektu na zozname stanovenom v článku 2 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2580/2001 z 27. decembra 2001 o určitých obmedzujúcich opatreniach zameraných proti určitým osobám a subjektom s cieľom boja proti terorizmu (Ú. v. ES L 344, 2001, s. 70; Mim. vyd. 18/001, s. 207) sa Súdny dvor domnieval, že prislúcha Rade overiť, predtým, ako sa oprie o rozhodnutie orgánu tretieho štátu, či toto rozhodnutie bolo prijaté pri rešpektovaní práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu (rozsudok z 26. júla 2017, Rada/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, bod 24).
- 84 Súdny dvor v tejto súvislosti pripomenul, že opakovane rozhodol, že Rada je povinná pri prijatí reštriktívnych opatrení dodržiavať základné práva, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Únie, medzi ktorými figuruje najmä dodržiavanie práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu (pozri rozsudok z 26. júla 2017, Rada/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, bod 25 a citovanú judikatúru).
- 85 Súdny dvor okrem toho uviedol, že potreba prikrčiť k takémuto overeniu vyplýva najmä zo skutočnosti, že cieľ ochrany dotknutých osôb alebo subjektov, pri zabezpečení, že k ich pôvodnému zápisu na predmetný zoznam došlo iba na dostatočne pevnom skutkovom základe, možno dosiahnuť len vtedy, ak rozhodnutia tretích štátov, z ktorých vychádza Rada pri pôvodnom zápise osôb alebo subjektov, boli prijaté pri rešpektovaní práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Rada/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, bod 26 a citovanú judikatúru).

- 86 Súdny dvor z toho vyvodil, že záruka, že rozhodnutie štátneho orgánu tretieho štátu bolo prijaté pri dodržaní práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu, má v štruktúre uvedeného zápisu a následných rozhodnutí o zmrazení finančných prostriedkov kľúčový význam a že Rada je preto povinná uviesť v odôvodnení týchto rozhodnutí skutočnosti umožňujúce domnievať sa, že overila dodržanie týchto práv (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Rada/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, bod 31).
- 87 Súdny dvor napokon odpovedal na tvrdenie Rady, podľa ktorého vzhľadom na to, že tretí štát by mohol komentár v odôvodnení predmetných rozhodnutí o zmrazení finančných prostriedkov, týkajúci sa dodržiavania alebo nedodržiavania práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu, považovať za zasahovanie do jeho vnútorných záležitostí, odôvodnenie požadované Všeobecným súdom by mohlo Rade brániť opierať sa o rozhodnutia tretích štátov. V tejto súvislosti uviedol, že na tento účel stačí, aby Rada v odôvodnení rozhodnutia o zmrazení finančných prostriedkov stručne uviedla dôvody, pre ktoré sa domnieva, že rozhodnutie tretieho štátu, o ktoré sa zamýšľa oprieť, bolo prijaté pri rešpektovaní týchto práv (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. júla 2017, Rada/LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, body 20, 32 a 33).
- 88 Treba ďalej pripomenúť, že Súdny dvor v rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), rozhodol o analogickej otázke v rámci odvolania proti rozsudku Všeobecného súdu rozhodujúceho o zákonnosti ponechania zápisu fyzickej osobe na zoznamoch uvedených v prílohe rozhodnutia Rady 2014/119/SZBP z 5. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 2014, s. 26), zmeneného rozhodnutím Rady (SZBP) 2015/143 z 29. januára 2015 (Ú. v. EÚ L 24, 2015, s. 16), a v prílohe I nariadenia Rady (EÚ) č. 208/2014 z 5. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 2014, s. 1), zmeneného nariadením Rady (EÚ) 2015/138 z 29. januára 2015 (Ú. v. EÚ L 24, 2015, s. 1).
- 89 Súdny dvor sa v rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), domnieval, že zásady pripomenuté v bodoch 83 až 87 vyššie boli uplatniteľné na situáciu odvolateľa v danej veci, vzhľadom na to, že reštriktívne opatrenia prijaté voči nemu sa opierali o rozhodnutie štátneho orgánu tretieho štátu, ktorý bol v tomto smere príslušný začať a viesť trestné vyšetrenie týkajúce sa trestného činu sprenevery verejných finančných prostriedkov. V tejto súvislosti uviedol, že nebola relevantná okolnosť uvedená v napadnutom rozsudku, že existencia takéhoto rozhodnutia nepredstavovala kritérium na zaradenie do zoznamu stanovené v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119, ale skutkový základ, z ktorého predmetné reštriktívne opatrenia vychádzajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2018, Azarov/Rada, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, body 25 až 30).
- 90 Súdny dvor dospel k záveru, že úvaha, z ktorej vychádzal Všeobecný súd, keď sa domnieval, že prístup sledovaný v rozsudku zo 16. októbra 2014, LTTE/Rada (T-208/11 a T-508/11, EU:T:2014:885), nebolo možné uplatniť v predmetnej veci, bola založená na nesprávnom právnom posúdení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2018, Azarov/Rada, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, body 31 až 33).
- 91 Predovšetkým podľa Súdneho dvora sa Rada na jednej strane mohla domnievať, že rozhodnutie o zaradení do zoznamu sa opieralo o dostatočne pevný skutkový základ len po tom, čo sama overila, či sa pri prijatí rozhodnutia dotknutého tretieho štátu, z ktorého mala v úmysle vychádzať pri prijatí reštriktívnych opatrení, rešpektovalo právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu (rozsudok z 19. decembra 2018, Azarov/Rada, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, bod 34).
- 92 Na druhej strane sa Súdny dvor domnieval, že rozdiely v znení, systematike a účele, ktoré Všeobecný súd zistil na jednej strane medzi modelom obmedzujúcich opatrení stanoveným v rámci boja proti terorizmu a na druhej strane modelom reštriktívnych opatrení prijatých s ohľadom na situáciu na Ukrajine, totiž nemohli mať za následok obmedzenie uplatňovania záruk vyplývajúcich z prístupu sledovaného v rozsudku zo 16. októbra 2014, LTTE/Rada (T-208/11 a T-508/11, EU:T:2014:885), len na reštriktívne opatrenia prijaté v rámci prvého z týchto modelov, s vylúčením tých, ktoré nespádajú

do rámca spolupráce s tretou krajinou, o ktorej rozhodla Rada na základe politického rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2018, Azarov/Rada, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, bod 37).

- 93 V tejto súvislosti treba konštatovať, že úvahy uvedené v rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), pripomenuté v bodoch 89 až 92 vyššie, možno uplatniť na okolnosti prejednávanej veci napriek rozdielom v kontexte. Model reštriktívnych opatrení stanovených s ohľadom na situáciu v Tunisku totiž nepopierateľne preukazuje podobnosti s modelom reštriktívnych opatrení prijatých s ohľadom na situáciu na Ukrajine. Zmrazenie aktív osôb zaradených do sporného zoznamu, najmä žalobcu, sa zakladá aj na rozhodnutí orgánov tretieho štátu príslušných v tejto oblasti, v predmetnom prípade orgánov Tuniskej republiky, začať a viesť súdne vyšetrovanie týkajúce sa trestného činu sprenevery verejných finančných prostriedkov.
- 94 V prejednávanej veci z toho teda treba vyvodiť na jednej strane existenciu povinnosti Rady overiť, že práva žalobcu na obhajobu a na účinnú súdnu ochranu boli rešpektované v rámci súdnych konaní, ktoré sa ho týkali v Tunisku, a na druhej strane povinnosti uviesť dôvody, na základe ktorých sa domnieva, že tieto práva boli rešpektované.
- 95 Okrem toho tieto povinnosti sa zdajú o to záväznejšie, že ako vyplýva z odôvodnenia 1 rozhodnutia 2011/72, toto rozhodnutie a následné rozhodnutia boli prijaté v rámci politiky podpory Tuniska založenej najmä na cieľoch podpory dodržiavania ľudských práv a právneho štátu, ktoré sú uvedené v článku 21 ods. 2 písm. b) ZEÚ. Z tohto dôvodu by účel týchto rozhodnutí, ktorým je uľahčiť tuniským orgánom zistiť spreneveru verejných finančných prostriedkov a zachovať možnosť týchto orgánov vymôcť späť výnos z tejto sprenevery, s prihliadnutím najmä na tieto ciele nebol relevantný, ak by zistenie sprenevery štátnych finančných prostriedkov egyptskými orgánmi bolo postihnuté odmietnutím spravodlivosti alebo dokonca arbitrárnosťou (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada, T-175/15, EU:T:2017:694, bod 64, a z 27. septembra 2018, Ezz a i./Rada, T-288/15, EU:T:2018:619, bod 68).
- 96 Je pravda, že v bodoch 65 a 72 rozsudku z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), ktorý sa týkal sporu o ponechaní zápisu osoby na spornom zozname, Všeobecný súd najmä uviedol, že Rada na účely tohto ponechania bola iba povinná získať dôkazy o existencii prebiehajúceho súdneho konania týkajúceho sa žalobcu za činy, ktoré bolo možné kvalifikovať ako sprenevera štátnych finančných prostriedkov, a že len pri existencii objektívnych, spoľahlivých, presných a zhodujúcich sa dôkazov, ktoré môžu vyvolať oprávnené pochybnosti o dodržiavaní práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote v rámci prebiehajúceho súdneho vyšetrovania, ktoré sa ho týkalo a ktoré slúžilo ako základ pre zmrazenie jeho majetku v Únii, bola Rada povinná vykonať v tomto smere potrebné overenia.
- 97 Všeobecný súd uplatnil analogickú úvahu v súvislosti s overením, či egyptské orgány dodržali právo na spravodlivý proces a na ochranu prezumpcie nevinoty osôb, ktorých zápis na zozname uvedenom v prílohe rozhodnutia Rady 2011/172/SZBP z 21. marca 2011 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu v Egypte (Ú. v. EÚ L 76, 2011, s. 63) bol ponechaný (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. septembra 2018, Ezz a i./Rada, T-288/15, EU:T:2018:619, body 70, 214 a 215).
- 98 V čase vyhlásenia rozsudkov citovaných v bodoch 96 a 97 vyššie však rozsudok z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), ešte nebol vyhlásený. Súdny dvor teda ešte nerozhodol o otázke, či prístup sledovaný v rozsudku zo 16. októbra 2014, LTTE/Rada (T-208/11 a T-508/11, EU:T:2014:885), bol ako taký uplatniteľný na model reštriktívnych opatrení prijatých v rámci spolupráce s tretím štátom, ktorej cieľom bolo pomôcť tomuto štátu v boji proti sprenevere verejných finančných prostriedkov a vzhľadom na existenciu súdnych konaní začatých orgánmi tohto štátu v súvislosti s trestnými činmi, ktoré možno takto kvalifikovať.

- 99 Okrem toho v rozsudkoch citovaných v bodoch 96 a 97 vyššie Všeobecný súd preskúmal žalobné dôvody a výhrady, ktoré sa zakladali na údajnom nevykonaní doplňujúcich overení Radou, po tom, čo jej žalobcovia predložili dôkazy, ktoré považovali za spôsobilé odhaliť porušenia práv chránených zásadou účinnej súdnej ochrany zakotvenou v článku 47 Charty. Tieto žalobné dôvody alebo výhrady teda nevznášali ako takú otázku, či Rada mala *ex offico* vykonať v tomto smere overenia bez počkania, či dotknuté osoby predložia pripomienky schopné ich odôvodniť, a o to viac otázku, či mala výslovne odôvodniť závery, ktoré vyvodila z týchto overení.
- 100 Tieto úvahy nie sú spochybnené analýzou judikatúry, ktorú vykonala Rada vo svojej písomnej odpovedi zo 16. januára 2020.
- 101 Totiž po prvé porovnanie, ktoré urobila Rada medzi judikatúrou uvedenou v rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), a judikatúrou, ktorá vyplýva z rozsudkov z 18. februára 2016, Rada/Bank Mellat (C-176/13 P, EU:C:2016:96), a z 21. apríla 2016, Rada/Bank Saderat Iran (C-200/13 P, EU:C:2016:284), nie je presvedčivé.
- 102 V tejto súvislosti stačí na jednej strane uviesť, že body 88 až 91 rozsudku z 18. februára 2016, Radal/Bank Mellat (C-176/13 P, EU:C:2016:96), a body 81 až 84 rozsudku z 21. apríla 2016, Rada/Bank Saderat Iran (C-200/13 P, EU:C:2016:284), uvádzané Radou sa týkajú otázky, či je povinná overiť relevantnosť a dôvodnosť skutočností týkajúcich sa dotknutého subjektu pred prijatím aktov stanovujúcich reštriktívne opatrenia voči nemu a v odôvodnení týchto aktov uviesť, že vykonala tieto overenia. Naproti tomu na rozdiel od bodov 25 až 37 rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), tieto body sa netýkajú otázky existencie povinnosti Rady overiť pred prijatím týchto aktov, či práva žalobcu na obhajobu a na účinnú súdnu ochranu boli dodržané v rámci konaní, na ktorých sa tieto akty zakladajú, a v dôsledku toho uviesť výsledok týchto overení v odôvodnení daných aktov. Podobne treba uviesť, že Súdny dvor sa v rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), vôbec nedomnieval, že Rada bola povinná pred prijatím predmetných aktov systematicky overiť relevantnosť a dôvodnosť konaní začatých tretími štátmi, o ktoré sa opiera, a výsledok uviesť v odôvodnení týchto aktov.
- 103 Na druhej strane treba uviesť, že vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky z 18. februára 2016, Rada/Bank Mellat (C-176/13 P, EU:C:2016:96), a z 21. apríla 2016, Rada/Bank Saderat Iran (C-200/13 P, EU:C:2016:284), sa reštriktívne opatrenia, ktorých zákonnosť bola preskúmaná Všeobecným súdom v rozsudkoch, ktoré boli predmetom daných odvolaní, zakladali na dôkazoch poskytnutých členskými štátmi o tom, že dotknuté subjekty sa podieľali na činnostiach Iránu v jadrovej oblasti predstavujúcich nebezpečenstvo šírenia jadrových zbraní, ktoré mali podložiť ich návrh na zápis týchto subjektov na zoznam osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sa uplatňujú dané opatrenia. Uvedené opatrenia sa teda nezakladali na rozhodnutiach správnej alebo súdnej povahy, ako je začatie trestného stíhania, na rozdiel od veci, ktorá viedla k rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031).
- 104 Po druhé na rozdiel od toho, čo uvádza Rada, z rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), nevyplýva, že povinnosť overiť, či boli práva na obhajobu a na účinnú súdnu ochranu dotknutej osoby dodržané v rámci súdneho konania začatého voči tejto osobe v treťom štáte, existovala iba v prípade pripomienok predložených odvolateľom pred prijatím sporných opatrení. Z bodov 25 až 37 tohto rozsudku, zhrnutých v bodoch 89 až 92 vyššie skôr vyplýva, že Súdny dvor chcel priznať tejto povinnosti nepodmienečný charakter. Ako totiž vyplýva predovšetkým z bodu 28 daného rozsudku, Súdny dvor sa v podstate domnieval, že rešpektovanie práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu v rámci súdnych konaní, ktoré slúžia ako základ reštriktívnych opatrení prijatých Radou, predstavovalo súčasť skutkového základu týchto opatrení. Z ustálenej judikatúry pripomenutej v tom istom bode však vyplýva, že Rada musí systematicky vopred overiť, či je tento skutkový základ dostatočne pevný.

- 105 Tento výklad rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), nie je spochybnený jeho bodom 39, citovaným Radou, ktorý pripomína ustálenú judikatúru, podľa ktorej v prípade pochybností je úlohou príslušného orgánu Únie, aby preukázal opodstatnenosť dôvodov uplatňovaných proti dotknutej osobe, pričom táto osoba nie je povinná predložiť dôkazy o opaku svedčiace o ich neopodstatnenosti (rozsudky z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 121, a z 28. novembra 2013, Rada/Fulmen a Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, bod 66).
- 106 Úvahy uvedené v bode 39 rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), na jednej strane uvádzajú dodatočný dôvod, ale v uvažovaní Súdneho dvora nemajú rozhodujúci charakter, na rozdiel od úvah uvedených v bodoch 25 až 37 tohto rozsudku. Na druhej strane treba pripomenúť, že zásada, ktorú v predmetnej veci pripomenul Súdny dvor, bola po prvýkrát uvedená v kontexte, keď Súdny dvor v prípade spochybnenia osobou dotknutou reštriktívnymi opatreniami v rámci žaloby pred Všeobecným súdom rozhodol, že prináležalo Rade predložiť informácie alebo dôkazy na účely toho, aby mohol Všeobecný súd preskúmať, či dôvody, o ktoré sa opierajú tieto opatrenia, boli podložené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 119 a 120). Z tejto judikatúry teda nemožno vôbec vyvodiť, že takto definovaná zásada týkajúca sa dôkazného bremena a vykonávania dôkazov pred súdom Únie sa uplatňuje iba v prípade, že žalobca v rámci správneho konania predložil pripomienky smerujúce k napadnutiu skutkového základu opatrení, ktoré napáda, predtým, než boli tieto opatrenia prijaté.
- 107 Hoci v prejednávanej veci žalobca nevznáša žalobný dôvod týkajúci sa porušenia povinnosti odôvodnenia v súvislosti s rozhodnutiami 2018/141 a 2019/135, naproti tomu druhá a tretia časť druhého žalobného dôvodu vznášajú otázku na jednej strane o posúdení, zo strany Rady, dodržania jeho práva na rozhodnutie v primeranej lehote, ktoré je súčasťou práva na účinnú súdnu ochranu, a na druhej strane otázku o overeniach vykonaných touto inštitúciou v tejto súvislosti. Teraz treba preto preskúmať tieto časti s ohľadom na zásady uvedené v bodoch 83 až 106 vyššie.

b) O druhej časti druhého žalobného dôvodu založenej na nesprávnom posúdení Rady v súvislosti s rešpektovaním práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote zo strany tuniských orgánov

- 108 Žalobca tvrdí, že od roku 2011 nedošlo k žiadnej procesnej aktivite v rámci súdneho konania, ktoré sa ho týkalo, pričom tuniské orgány poznali jeho adresu a bol týmto orgánom k dispozícii. Tvrdí, že nebol nikdy vypočutý, predvolaný a nebol ani predmetom akéhokoľvek vyšetrovania. Uvádza, že z tohto dôvodu musí Všeobecný súd s ohľadom na bod 172 rozsudku z 30. júna 2016, CW/Rada (T-516/13, neuvverejnený, EU:T:2016:377), a body 64, 65, 71, 222 a 223 rozsudku z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), konštatovať nesprávne posúdenie Rady, pokiaľ ide o dodržanie jeho práva na rozhodnutie v primeranej lehote. V replike okrem toho tvrdí, že pravdivosť a dôveryhodnosť dokumentov predložených tuniskými orgánmi Rade 1. augusta 2019 je otázna. Na záver uvádza, že Rada nevykonala potrebné overenia od roku 2011, hoci on pravidelne predkladal tejto inštitúcii pripomienky s cieľom spochybníť základ súdnych konaní, ktoré sa ho týkali.
- 109 Rada tvrdí, že v čase prijatia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 neexistoval žiaden objektívny, spoľahlivý, presný a zhodujúci sa dôkaz, ktorý mohol vyvolať oprávnené pochybnosti v zmysle bodov 64 a 65 rozsudku z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), v súvislosti s dodržiavaním práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote zo strany tuniských orgánov v rámci súdnych konaní, ktoré voči nemu začali. Konkrétne uvádza, že pred prijatím uvedených rozhodnutí žalobca nepredložil žiaden takýto dôkaz týkajúci sa úplnej absencie procesnej aktivity v rámci súdneho vyšetrovania, ktoré sa ho týkalo. Okrem toho uvádza, že tvrdenie žalobcu o tejto absencii procesnej aktivity nemôže samo osebe viesť k záveru o jej nesprávnom posúdení týkajúcom sa rešpektovania práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote zo strany tuniských orgánov, vzhľadom na okolnosti, ktoré môžu odôvodniť dĺžku vyšetrovania, uvedené v bodoch 221 a 222 rozsudku

- z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), a v bode 52 rozsudku z 15. novembra 2018, Mabrouk/Rada (T-216/17, neuvěřený, EU:T:2018:779). Dodáva, že správa o činnosti z 1. augusta 2019 predložená tuniskými orgánmi potvrdzuje, že tuniský zákonný dekrét č. 2011-13 zo 14. marca 2011 o odňatí hnutelného a nehnuteľného majetku je stále uplatniteľný na žalobcu a poukazuje na jeho účasť na viacerých trestných činoch.
- 110 Rada v duplike odpovedá na tvrdenia žalobcu týkajúce sa dôveryhodnosti dokumentov predložených tuniskými orgánmi. Predovšetkým v prílohe predkladá tabuľku medzinárodných dožiadaní na účely znázornenia zložitosti tohto konania a uvádza, že vzhľadom na tabuľku vecí, v ktorých prebieha konanie, ktorú tiež priložila, sa žalobca považuje za osobu na úteku.
- 111 Na úvod treba pripomenúť, že zásada práva na rozhodnutie v primeranej lehote je súčasťou práva na účinnú súdnu ochranu, ktoré je chránené v článku 47 druhom odseku Charty a ustanoveniami viacerých právne záväzných medzinárodných právnych nástrojov chrániacich právo na spravodlivý proces, ktoré má analogickú podstatu. To je najmä prípad článku 14 ods. 3 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ktorý bol prijatý Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 16. decembra 1966, ktorého zmluvnou stranou je najmä Tuniská republika (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada, T-175/15, EU:T:2017:694, bod 64).
- 112 V tejto súvislosti treba ešte spresniť, že vzhľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva dodržiavanie práva na primeranú lehotu na rozhodnutie – ako je zakotvené v medzinárodnom práve – sa musí preskúmať vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, podľa ktorých sa vyžaduje komplexné posúdenie, najmä na základe kritérií zohľadňujúcich zložitost' veci, správanie žalobcu a príslušných orgánov. Podobnými zásadami sa riadi v rámci judikatúry súdov Únie preskúmanie dodržania primeranej lehoty na rozhodnutie, ako ho zakotvuje článok 47 Charty (pozri rozsudok z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada, T-175/15, EU:T:2017:694, bod 71 a citovanú judikatúru).
- 113 Okrem toho, ako bolo konštatované v bode 104 vyššie, body 25 až 37 rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), ktorých obsah je uvedený v bodoch 89 až 92 vyššie, musia byť vykladané v tom zmysle, že povinnosť zabezpečiť sa o dodržaní práv žalobcu na obhajobu a na účinnú súdnu ochranu v rámci súdneho vyšetrovania, ktoré sa ho týka, má nepodmienečný charakter. Z tohto dôvodu Rada môže rozhodnúť o predĺžení zápisu určitej osoby na spornom zozname, len pokiaľ sa mohla vopred zabezpečiť o dodržaní týchto práv a najmä o dodržaní práva na rozhodnutie v primeranej lehote, a to aj *ex offi* a bez toho, aby musela počkať na to, že jej dotknutá osoba predloží objektívne, spoľahlivé, presné a zhodujúce sa dôkazy, ktoré môžu vyvolať oprávnené pochybnosti o dodržaní týchto práv.
- 114 Okrem toho, pokiaľ ide konkrétnejšie o overenie dodržania práva na rozhodnutie v primeranej lehote, možno uviesť, že čím dlhšia je doba súdnych konaní, ktoré slúžia ako skutkový základ reštriktívneho opatrenia, tým viac môže byť toto overenie potrebné pre Radu pred jej rozhodnutím, či je alebo nie je potrebné znovu predĺžiť toto opatrenie (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 30. januára 2019, Stavtyskiy/Rada, T-290/17, EU:T:2019:37, bod 132).
- 115 V prejednávanej veci treba predovšetkým pripomenúť preventívnu povahu zmrazenia majetku žalobcu a jeho cieľ, a síce uľahčiť tuniským orgánom zistenie sprenevery štátnych finančných prostriedkov, ku ktorej došlo, na konci súdnych konaní a zachovať možnosť týchto orgánov vymôcť prospech z tejto sprenevery späť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada, T-175/15, EU:T:2017:694, bod 33 a citovanú judikatúru). Prislúcha teda Rade, aby zabránila zbytočnému predlžovaniu tohto opatrenia v neprospech práv a slobôd žalobcu, na ktoré má významný negatívny dopad, len preto, že súdne konanie, o ktoré sa opiera, bolo ponechané ako trvalo prebiehajúce bez skutočného odôvodnenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada, T-175/15, EU:T:2017:694, bod 48, a z 27. septembra 2018, Ezz a i./Rada, T-288/15, EU:T:2018:619, bod 71).

- 116 Iste, Rada nemôže byť povinná ukončiť zmrazenie majetku žalobcu len z dôvodu, že existujú dôkazy, ktoré môžu vyvolať oprávnené pochybnosti o dodržaní práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote zo strany tuniských orgánov a najmä dôkazy týkajúce sa odôvodnenosti dĺžky trvania trestného konania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada, T-175/15, EU:T:2017:694, body 67 až 75). Pred pristúpením k predĺženiu tohto zmrazenia majetku sa však prinajmenšom musí na jednej strane ubezpečiť, že disponuje dostatočnými dôkazmi týkajúcimi sa stavu a vývoja tohto konania na účely posúdenia rizika porušenia tohto práva a na druhej strane vykonať toto posúdenie starostlivo a nestranne, aby z neho prípadne vyvodila primerané dôsledky (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky z 27. septembra 2018, Ezz a i./Rada, T-288/15, EU:T:2018:619, body 71 a 79).
- 117 Túto časť druhého žalobného dôvodu treba preskúmať s ohľadom na tieto zásady.
- 118 Po prvé na úvod treba uviesť, že dokumenty vydané tuniskými orgánmi, ktoré Rada pripojila k vyjadreniu k žalobe a k duplike, nemôžu byť zohľadnené Všeobecným súdom na účely posúdenia, či táto inštitúcia splnila svoju povinnosť overenia, pokiaľ ide o rešpektovanie práva na rozhodnutie v primeranej lehote tuniskými orgánmi.
- 119 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry v rámci žaloby o neplatnosť musí byť zákonnosť aktu posudzovaná na základe skutkového a právneho stavu existujúceho v čase prijatia aktu (pozri rozsudok z 10. septembra 2019, HTTS/Rada, C-123/18 P, EU:C:2019:694, bod 37 a citovanú judikatúru).
- 120 Pokiaľ ide o prejednávanú vec, z písomností v spise nevyplýva, že Rada vedela o predmetných dokumentoch pred prijatím rozhodnutia 2018/141 alebo rozhodnutia 2019/135.
- 121 Na jednej strane, pokiaľ ide o dokumenty pripojené k vyjadreniu k žalobe, z listu veľvyslanectva Tuniskej republiky v Bruseli (Belgicko) z 10. augusta 2019 totiž vyplýva, že boli zaslané v prílohe tohto listu. Na druhej strane, pokiaľ ide o dokumenty pripojené k duplike, z ich titulnej strany vyplýva, že ide o postúpenie dokumentov Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) vykonané v priebehu obdobia medzi októbrom a decembrom 2019.
- 122 Na druhej strane Rada netvrdí, že už k skoršiemu dátumu mala informácie uvedené v týchto dokumentoch, čo i len čiastočne.
- 123 V tejto súvislosti z písomnej odpovede Rady zo 16. marca 2020 vyplýva, že Rada získala v októbri 2017 a v októbri 2018 informácie od tuniských orgánov o stave vývoja veci č. 19592/1, ktorá sa týka súdneho vyšetrovania žalobcu. Tieto informácie mali formu spisu uvádzajúceho meno žalobcu a obsahujúceho tabuľku, ktorá uvádzala najmä konania a prijaté opatrenia. Boli doplnené poznámkami spresňujúcimi, že bolo vydaných viacero medzinárodných dožiadaní týkajúcich sa iných obžalovaných a že tieto vyšetrovania ešte prebiehali. Naproti tomu, hoci sa procesné opatrenia uvedené v týchto spisoch vzťahovali na iné osoby, ktorých sa týkalo to isté vyšetrovanie, žiadne sa netýkalo konkrétne žalobcu.
- 124 Okrem toho Rada na pojednávaní potvrdila, že mala informácie o procesných aktoch týkajúcich sa konkrétne žalobcu len v rámci dokumentov, ktoré postúpili tuniské orgány po prijatí rozhodnutia 2019/135 v nadväznosti na otázky, ktoré im v tejto súvislosti položila.
- 125 Vzhľadom na to, že Rada sa dozvedela o informáciách obsiahnutých v týchto dokumentoch po prijatí rozhodnutí 2018/141 a 2019/135, jej tvrdenia, ako aj tvrdenia žalobcu týkajúce sa daných dokumentov treba zamietnuť.
- 126 Po druhé treba uviesť, že žalobca na podporu tejto časti žalobného dôvodu uvádza, že od roku 2011 nedošlo k žiadnej procesnej aktivite v rámci súdneho konania, ktoré sa ho týka, a že predovšetkým nebol ani raz vypočutý, ani predvolaný a nebol predmetom žiadneho vyšetrovacieho aktu.

- 127 Rada nespochybňuje tieto tvrdenia, ale obmedzuje sa na uvedenie toho, že v čase prijatia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 neexistoval žiaden objektívny, spoľahlivý, presný a zhodujúci sa dôkaz, ktorý by mohol vyvolať oprávnené pochybnosti o dodržaní práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote, zo strany tuniských orgánov, keďže žalobca nepredložil v tejto súvislosti žiaden takýto dôkaz.
- 128 V tomto smere treba na jednej strane pripomenúť, že ako už bolo konštatované v bode 113 vyššie, povinnosť Rady ubezpečiť sa o dodržaní práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote tuniskými orgánmi pred predĺžením zápisu jeho mena na spornom zozname má nepodmienečný charakter a musí byť vykonaná v prípade potreby *ex officio* bez toho, aby musela počkať na to, že jej dotknutá osoba predloží objektívne, spoľahlivé, presné a zhodujúce sa dôkazy, ktoré môžu vyvolať oprávnené pochybnosti o dodržaní tohto práva. Z tohto dôvodu sa Rada nemohla v odpovedi na tvrdenia žalobcu odvolať na skutočnosť, že žalobca jej nikdy nepredložil takéto dôkazy pred prijatím rozhodnutí 2018/141 a 2019/135.
- 129 Na druhej strane skutočnosti, o ktoré sa Rada opierala na účely ponechania zápisu mena žalobcu na spornom zozname od roku 2011, jej neumožňovali vylúčiť každé riziko porušenia práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote.
- 130 V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely ponechania mena žalobcu na spornom zozname Rada vychádzala predovšetkým z potvrdení tuniských orgánov zo 4. novembra 2013, z 19. decembra 2014, 20. októbra 2015, 2. septembra 2016, 18. októbra 2017 a 13. septembra 2018, ktoré oznámila žalobcovi počas postupného prijímania rozhodnutí 2014/49, 2015/157, 2016/119, 2017/153, 2018/141 a 2019/135.
- 131 Tieto potvrdenia sa však obmedzujú na osvedčenie toho, že vyšetrovanie veci č. 19592/1, ktorá sa týka žalobcu, stále prebieha, a na vymenovanie trestných činov, za ktoré je stíhaný. Tieto informácie teda samozrejme nestačia na to, aby Rade umožnili posúdiť riziko porušenia práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote a z tohto dôvodu nemôžu podporiť tvrdenie tejto inštitúcie, podľa ktorého neexistuje žiaden objektívny, spoľahlivý, presný a zhodujúci sa dôkaz, ktorý by mohol vyvolať oprávnené pochybnosti v tomto smere.
- 132 V každom prípade treba uviesť, že aj za predpokladu, že by rozsudok z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), mal byť vykladaný v tom zmysle, že Rada nebude mať nepodmienečnú povinnosť ubezpečiť sa o rešpektovaní práv žalobcu na obhajobu a na účinnú súdnu ochranu, Rada v čase prijatia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 disponovala objektívnymi, spoľahlivými, presnými a zhodujúcimi sa dôkazmi, ktoré by mohli vyvolať oprávnené pochybnosti o odôvodnenom charaktere dĺžky trvania súdneho vyšetrovania, ktoré sa týka žalobcu v Tunisku. Dĺžka trvania súdneho konania predstavuje podstatnú skutočnosť, hoci nie jedínú, na účely posúdenia rešpektovania práva na rozhodnutie v primeranej lehote.
- 133 Na jednej strane, ako žalobca napokon zdôraznil vo svojom liste z 20. decembra 2018 adresovanom Rade, súdne vyšetrovanie vedené voči nemu tuniskými orgánmi, o ktoré sa opiera zápis je mena na spornom zozname, začalo v roku 2011 a doteraz nevedlo k žiadnemu súdnemu rozhodnutiu. Treba konštatovať, že táto samotná okolnosť predstavuje dôkaz, ktorý môže vyvolať pochybnosti o dôvodoch, pre ktoré sa vyšetrovanie vo vzťahu k žalobcovi neskončilo po uplynutí siedmich alebo ôsmich rokov.
- 134 Na druhej strane, ako už bolo konštatované v bode 123 vyššie, z písomnej odpovede Rady zo 16. marca 2020 vyplýva, že Rada získala v októbri 2017 a v októbri 2018 od tuniských orgánov informácie o stave vývoja veci č. 19592/1, ktorá súvisí so súdnym vyšetrovaním týkajúcim sa žalobcu.
- 135 Ako však už bolo uvedené v tom istom bode 123 vyššie, hoci sa procesné opatrenia uvedené v spise postúpenom tuniskými orgánmi týkali iných osôb dotknutých tým istým vyšetrovaním, žiadne sa netýkalo konkrétne žalobcu. Tieto informácie, ktoré podľa vlastných vyhlásení Rady neboli oznámené žalobcovi, mohli teda vyvolať pochybnosti o otázke, či boli od roku 2011 skončené procesné akty týkajúce sa konkrétne žalobcu, a prípadne, z akých dôvodov k tomu nedošlo.

- 136 Z tohto vyplýva, že Rada mala v každom prípade k dispozícii dôkazy, ktoré u nej mohli vyvolať oprávnené pochybnosti o dĺžke trvania vyšetrovania a o existencii skutočnej procesnej aktivity tuniských orgánov, pokiaľ ide konkrétne o žalobcu, a na základe toho ju oprávniť na vykonanie primeraných overení.
- 137 Po tretie, ako bolo pripomenuté v bode 105 vyššie, podľa ustálenej judikatúry v oblasti reštriktívnych opatrení je v prípade pochybností úlohou príslušného orgánu Únie, aby preukázal opodstatnenosť dôvodov uplatňovaných proti dotknutej osobe, pričom táto osoba nie je povinná predložiť dôkazy o opaku svedčiace o ich neopodstatnenosti.
- 138 Iste, ako uvádza Rada, v prejednávanvej veci nemôže tvrdenie žalobcu o absencii procesnej aktivity tuniských orgánov od roku 2011, ktorá by sa ho týkala, samo osebe umožniť dospieť k záveru o porušení jeho práva, týmito orgánmi, na rozhodnutie v primeranej lehote.
- 139 Treba však konštatovať, že zo žiadneho z dokumentov týkajúcich sa stavu konania v Tunisku, ktoré boli oznámené Rade pred prijatím rozhodnutí 2018/141 a 2019/135, nevyplýva existencia procesnej aktivity týkajúcej sa konkrétne žalobcu. Absencia tejto aktivity počas nepretržitého obdobia siedmich alebo ôsmich rokov by však mala byť odôvodnená osobitnými okolnosťami, ktoré sú špecifické pre vec žalobcu, prípadne ktoré sú špecifické pre samotného žalobcu. Predovšetkým, bolo by nevyhnutné zistiť, či tak, ako tvrdí žalobca, nebol nikdy vypočutý, ani len predvolaný a nikdy nebol predmetom akéhokoľvek vyšetrovania, a ak by to tak bolo, z akých dôvodov nebol doteraz predmetom týchto opatrení. Ako už bolo uvedené v bode 133 vyššie, bez týchto odôvodnení totiž neexistencia posunu v súdnom konaní vo vzťahu k žalobcovi počas tak dlhého obdobia nemôže nevyvolať oprávnené pochybnosti o dodržaní jeho práva na rozhodnutie v primeranej lehote.
- 140 Z toho vyplýva, že ak Rada nepredloží dôkaz, že v čase prijatia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 disponovala informáciami takej povahy, ako sú tie opísané v bode 139 vyššie, treba sa domnievať, že nemohla vykonať správne posúdenie o rešpektovaní práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote zo strany tuniských orgánov. Preto vzhľadom na to, že sa domnievala, že v čase, keď boli tieto rozhodnutia postupne prijaté, neexistoval žiaden objektívny, spoľahlivý, presný a zhodujúci sa dôkaz, ktorý by mohol vyvolať oprávnené pochybnosti v tejto súvislosti, sa Rada dopustila nesprávneho posúdenia, ktoré môže viesť k zrušeniu týchto rozhodnutí.
- 141 Je síce pravda, že v rámci jej odpovede na tretiu časť druhého žalobného dôvodu sa Rada odvoláva na konštatovania uvedené v bode 224 rozsudku z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), a v bode 55 rozsudku z 15. novembra 2018, Mabrouk/Rada (T-216/17, neuvverejnený, EU:T:2018:779), založené na dokumentoch týkajúcich sa stavu a vývoja súdneho konania vo veci č. 19592/1, ktorá sa týka veľkého počtu osôb, vrátane žalobcu vo veciach, v ktorých boli vydané tieto rozsudky, ako aj žalobcu v prejednávanvej veci.
- 142 V tejto súvislosti treba uviesť, že predmetné konštatovania, podľa ktorých Rada vykonala dôkladné overenie stavu súdneho vyšetrovania týkajúceho sa žalobcu v týchto veciach predtým, ako pristúpila k predĺženiu zápisu jeho mena na spornom zozname, sa zakladali najmä na predložení dokumentov touto inštitúciou, ktoré pochádzali od tuniských orgánov a preukazovali, že tieto orgány skončili procesné úkony relatívne nedávno, vzhľadom na dátum rozhodnutí sporných v týchto veciach, a týkajúce sa konkrétne tejto osoby.
- 143 V bode 204 rozsudku z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), tak Všeobecný súd konštatoval, že dokumenty pochádzajúce od tuniských orgánov preukázali vypočúvania žalobcu v danej veci príslušným vyšetrovacím sudcom, ku ktorým došlo 15. a 21. februára 2012 a 14. mája 2014.
- 144 Rovnako Všeobecný súd v bode 54 rozsudku z 15. novembra 2018, Mabrouk/Rada (T-216/17, neuvverejnený, EU:T:2018:779), konštatoval, že z dokumentov, ktorými disponovala Rada pred prijatím rozhodnutí sporných v tejto veci, vyplývalo, že žalobca v danej veci bol vypočutý 27. septembra 2016

príslušným tuniským vyšetrovacím sudcom po tom, ako francúzske orgány postúpili 23. mája 2016 procesné dokumenty, ktoré vykonali v rámci dožiadaní, v nadväznosti na žiadosti tuniských orgánov z 19. januára 2011 a z 10. januára 2012.

145 V prejednávanej veci však Rada netvrdí, že pred prijatím rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 mohla vedieť o dokumentoch potvrdzujúcich obdobné procesné úkony, pokiaľ ide konkrétne o žalobcu. Predovšetkým, ako bolo opakovane konštatované (pozri body 123, 135 a 139 vyššie), dokumenty postúpené tuniskými orgánmi v októbri 2017 a v októbri 2018, ktoré boli zaradené do spisu veci Radou v rámci jej písomnej odpovede zo 16. marca 2020, nepreukazujú žiadnu špecifickú procesnú aktivitu v súvislosti s touto osobou.

146 Je pravda, že konštatovania uvedené v bode 224 rozsudku z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), a v bode 55 rozsudku z 15. novembra 2018, Mabrouk/Rada (T-216/17, neuvverejnený, EU:T:2018:779), ktoré uviedla Rada, sa zakladali aj na zohľadnení procesnej aktivity uskutočnenej vo všeobecnosti v rámci súdneho vyšetrovania smerujúceho proti žalobcovi v tejto veci, ktoré sa tiež týkalo veľkého počtu iných osôb, a nielen procesných úkonov týkajúcich sa špecificky uvedeného žalobcu. Všeobecný súd z toho najmä vyvodil, že dokumenty oznámené Rade tuniskými orgánmi mali zdôrazniť existenciu účinnej procesnej aktivity v rámci vyšetrovania veci, ktorá sa týkala daného žalobcu, ako aj zložitosti tejto veci z dôvodu počtu dotknutých osôb a počtu potrebných vyšetrovacích úkonov, najmä medzinárodných dožiadaní (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada, T-175/15, EU:T:2017:694, body 205 a 222, a z 15. novembra 2018, Mabrouk/Rada, T-216/17, neuvverejnený, EU:T:2018:779, bod 52).

147 Z toho vyplýva, že to nebola procesná aktivita vykonaná vo všeobecnosti tuniskými orgánmi, ktorá samotná umožnila Všeobecnému súdu dospieť k záveru o existencii účinnej procesnej aktivity, ale tiež procesné úkony týkajúce sa konkrétne žalobcu v danej veci. Z dôvodov, ktoré boli opakovane uvedené vyššie, však absencia odkazu na tieto špecifické procesné úkony v prejednávanej veci neumožňuje dospieť k analogickému záveru.

148 Treba teda dospieť k záveru, že Rada sa dopustila nesprávneho posúdenia v súvislosti s otázkou, či bolo dodržané právo žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote, čo môže viesť k zrušeniu rozhodnutí 2018/141 a 2019/135. Treba však preskúmať aj tretiu časť druhého žalobného dôvodu.

c) O tretej časti druhého žalobného dôvodu založenej na tom, že Rada nevykonala doplňujúce overenia

149 Žalobca tvrdí, že následné rozhodnutia o predĺžení zápisu jeho mena na spornom zozname sa opierajú o stručné a neúplné, niekedy nepodpísané potvrdenia tuniských orgánov. Uvádza, že napriek jeho pripomienkam, podľa ktorých súdne konanie, ktoré sa ho týka, formálne neprebiehalo, Rada nevykonala žiadne overenie stavu vyšetrovania, ani si nevyžiadala doplňujúce informácie od roku 2011. Podľa neho však v takejto situácii existuje riziko časovo neobmedzeného predĺženia reštriktívnych opatrení. Okrem toho každoročné opakovanie rovnakých informácií tuniskými orgánmi bez novej skutočnosti týkajúcej sa priebehu dané súdneho konania oslabuje dôveryhodnosť týchto informácií. Predovšetkým Rada mala podľa žalobcu žiadať o informácie týkajúce sa dôvodov prerušenia tohto konania a dĺžky trvania tohto konania. Žalobca dospel k záveru, že Rada sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že nebola povinná vykonať doplňujúce overenia. V replike sa opiera o tie isté tvrdenia, ako sú tie, ktoré boli uvedené na podporu druhej časti tretieho žalobného dôvodu.

150 Rada sa domnieva, že vykonala potrebné overenia, predovšetkým pokiaľ ide o existenciu prebiehajúceho vyšetrovania vedeného proti žalobcovi za činy kvalifikovateľné ako sprenevera tuniských štátnych finančných prostriedkov v zmysle článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2011/72. Uvádza, že žalobca nespochybňuje existenciu tohto vyšetrovania. Okrem toho tvrdí, že na účely prijatia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 sa opierala o potvrdenia tuniských orgánov týkajúce sa týchto vyšetrovaní.

Okrem toho tvrdí, že v bode 224 rozsudku z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), a v bode 55 rozsudku z 15. novembra 2018, Mabrouk/Rada (T-216/17, neuvverejnený, EU:T:2018:779), Všeobecný súd konštatoval, že vykonala dôkladné overenie stavu vyšetrovania vo veci č. 19592/1, ktorá sa týkala aj žalobcu. Napokon opakuje tvrdenia uvedené v rámci svojej odpovede na druhú časť tretieho žalobného dôvodu.

- 151 Na úvod treba uviesť, že hoci sa žalobca a Rada zaoberali spoločne druhou a tretou časťou tretieho žalobného dôvodu, žalobca v replike a Rada v duplike, tieto časti sa týkajú dvoch odlišných nesprávnych posúdení, pričom prvá sa týka posúdenia tuniskými orgánmi dodržania práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote a druhá časť sa v podstate týka otázky, či Rada v čase prijatia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 disponovala dostatočným skutkovým základom na účely ponechania zápisu mena žalobcu na zozname.
- 152 Na základe toho predovšetkým s ohľadom na úvahy uvedené v bodoch 25 až 30, 34 a 37 rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), pripomenuté v bode 113 vyššie, tieto dve otázky úzko súvisia a z analogických dôvodov, ako sú tie uvedené v bodoch 118 až 147 vyššie, táto časť druhého žalobného dôvodu je dôvodná.
- 153 V tejto súvislosti stačí uviesť, že najmä z bodu 28 rozsudku z 19. decembra 2018, Azarov/Rada (C-530/17 P, EU:C:2018:1031), vyplýva, že na účely zabezpečenia, že ponechanie mena žalobcu na spornom zozname sa opiera o dostatočne pevný skutkový základ, Rada musí nielen overiť, či existuje prebiehajúce súdne konanie týkajúce sa žalobcu za činy kvalifikovateľné ako sprenevera verejných finančných prostriedkov, ale aj či v rámci týchto konaní boli dodržané práva žalobcu na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu.
- 154 Predovšetkým, pokiaľ ide o právo na rozhodnutie v primeranej lehote, v bode 116 vyššie bolo uvedené, že Rada prislúchalo ubezpečiť sa, že disponovala dostatočnými dôkazmi o stave a vývoji súdneho konania týkajúceho sa žalobcu na účely posúdenia rizika prípadného porušenia tohto práva.
- 155 V rámci tejto časti druhého žalobného dôvodu však žalobca práve vytýka Rade, že nevykonala overenia týkajúce sa stavu a vývoja súdneho konania, ktoré sa ho týka, pričom sa domnieva, že toto konanie v súvislosti s ním nepostupovalo a trvalo od roku 2011.
- 156 V dôsledku toho sa Rada v prejednávanej veci v odpovedi na tvrdenia žalobcu nemôže obmedziť na uvedenie toho, že je povinná overiť iba existenciu prebiehajúceho súdneho vyšetrovania, ktoré sa ho týka, za činy, ktoré možno kvalifikovať ako sprenevera verejných finančných prostriedkov v zmysle článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2011/72 a takúto argumentáciu treba hneď zamietnuť.
- 157 Pokiaľ ide o odkaz na konštatovania vykonané v bode 224 rozsudku z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada (T-175/15, EU:T:2017:694), a v bode 55 rozsudku z 15. novembra 2018, Mabrouk/Rada (T-216/17, neuvverejnený, EU:T:2018:779), stačí uviesť, že z obdobných dôvodov ako sú tie uvedené v bodoch 142 až 147 vyššie tento odkaz nemôže preukázať, že Rada vykonala dostatočné overenia v súvislosti so stavom a vývojom súdneho konania týkajúceho sa žalobcu.
- 158 Na základe toho z vyššie uvedeného vyplýva, že Rada nepreukázala, že v čase prijatia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 disponovala dostatočným skutkovým základom na účely toho, aby predĺžila zápis mena žalobcu bez dôkazov o stave a vývoji súdneho konania, ktoré sa ho konkrétne týkalo. Treba teda z toho vyvodiť, že Rada sa dopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že v tomto smere nebola povinná vykonať doplňujúce overenia. Tretia časť druhého žalobného dôvodu je teda dôvodná.
- 159 Preskúmanie druhej a tretej časti druhého žalobného dôvodu vedie k záveru, že tieto časti sú dôvodné, a to tak pokiaľ ide o rozhodnutie 2018/141, ako aj o rozhodnutie 2019/135. Na základe toho bez toho, aby bolo potrebné preskúmať prvú časť druhého žalobného dôvodu, ani prvý a tretí žalobný dôvod,

alebo *ex offico* overiť s ohľadom na zásady uvedené v bodoch 83 až 106 vyššie, či bola splnená povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o tieto rozhodnutia, treba tieto rozhodnutia zrušiť v rozsahu, v akom sa týkajú žalobcu.

160 Teraz treba preskúmať návrh Rady smerujúci k zachovaniu účinkov napadnutých rozhodnutí, prinajmenšom v rozsahu, v akom sa tento návrh týka rozhodnutí 2018/141 a 2019/135, vzhľadom na to, že tento návrh je okrem toho irelevantný, pokiaľ ide o rozhodnutie 2020/117, keďže Všeobecný súd v bode 76 vyššie konštatoval, že treba zamietnuť žalobu v rozsahu, v akom smeruje proti tomuto poslednému rozhodnutiu.

2. O návrhu Rady smerujúcom k tomu, aby Všeobecný súd zachoval účinky napadnutých rozhodnutí voči žalobcovi až do uplynutia lehoty na podanie odvolania alebo v prípade podania odvolania až do jeho zamietnutia, v rozsahu, v akom sa tento návrh týka rozhodnutí 2018/141 a 2019/135

161 Rada tvrdí, že v prípade zrušenia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 by okamžitý účinok tohto zrušenia mohol nenapraviteľne narušiť účinnosť každého prípadného budúceho zmrazenia majetku žalobcu, umožniac mu previesť všetky alebo časť svojich aktív mimo Únie. Domnieva sa okrem toho, že nemožno vylúčiť, že v budúcnosti bude opodstatnené znovu pristúpiť k zápisu žalobcu na sporný zoznam. Rada v duplike uvádza, že existuje riziko narušenia právnej istoty z dôvodu rozdielu medzi dátumom čiastočného zrušenia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 a dátumom čiastočného zrušenia nariadenia č. 101/2011.

162 Žalobca namieta voči tomu, aby Všeobecný súd obmedzil účinky zrušenia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 v zmysle navrhovanom Radou. Uvádza, že namieta voči zmrazeniu svojho majetku od roku 2011 a že žiadal o skrátené súdne konanie vzhľadom na dĺžku tohto konania a na svoju neistú majetkovú situáciu. Zachovanie účinkov týchto rozhodnutí v prípade zrušenia by predstavovalo porušenie jeho práva na rozhodnutie v primeranej lehote a neodôvodnené predĺženie opatrení, ktoré samotné nemajú odôvodnenie. Okrem toho tvrdí, že nemá aktíva, ktoré by previedol, a že on sám nemôže odísť z Únie.

163 V tejto súvislosti sa kladie otázka, či tak ako tvrdí Rada, následky zrušenia rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 môžu nenapraviteľne narušiť účinnosť prípadného budúceho zmrazenia majetku žalobcu, za predpokladu, že by táto inštitúcia považovala za opodstatnené pristúpiť znovu k tomuto opatreniu.

164 Treba pripomenúť, že rozsudky, ktorými Všeobecný súd ruší rozhodnutie inštitúcie alebo orgánu Únie, majú v zásade okamžitý účinok, okrem prípadu, ak Všeobecný súd na základe článku 264 druhého odseku ZFEÚ rozhodne predbežne zachovať účinky zrušeného rozhodnutia. Pri absencii uplatnenia týchto ustanovení je zrušené rozhodnutie odstránené z právneho poriadku so spätnou účinnosťou a prihliada sa naň, ako keby nikdy neexistovalo (rozsudok z 2. apríla 2014, Ben Ali/Rada, T-133/12, neuvverejnený, EU:T:2014:176, bod 83).

165 V prejednávanej veci však treba zrušiť iba rozhodnutia 2018/141 a 2019/135 a vzhľadom na to, že z dôvodov uvedených v bodoch 68 až 76 vyššie treba žalobu zamietnuť v rozsahu, v akom sa týka rozhodnutia 2020/117, po vyhlásení tohto rozsudku toto posledné rozhodnutie ostane v platnosti.

166 Rozhodnutie 2020/117 sa však neobmedzilo na predĺženie zápisu mena žalobcu na spornom zozname, ale ako je uvedené v bode 14 vyššie, nahradilo prílohu rozhodnutia 2011/72, a teda najmä uvedený zoznam novou prílohou. Treba sa teda domnievať, že zrušenie rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 nebude viesť s okamžitým účinkom od vyhlásenia rozsudku k zrušeniu zápisu mena žalobcu na zozname osôb a subjektov uvedených v článku 1 rozhodnutia 2011/72, vloženom do časti A tejto novej prílohy.

- 167 Je pravda, že vzhľadom na odôvodnenie tohto rozsudku, ktoré predstavuje nevyhnutný podklad pre zrušenie rozhodnutí 2018/141 a 2019/135, uvedené v bodoch 111 až 158 vyššie, je Rada k dátumu jeho vyhlásenia v súlade s článkom 266 ZFEÚ povinná urobiť nevyhnutné opatrenia, aby zabezpečila výkon tohto rozsudku, a síce v prejednávanej veci preskúmať zápis mena žalobcu na zozname uvedenom v prílohe rozhodnutia 2011/72 so zreteľom na toto odôvodnenie. Rada tak po tomto preskúmaní môže zrušiť tento zápis, za predpokladu, že ešte nenapravila nedostatky konštatované Všeobecným súdom v uvedenom odôvodnení.
- 168 Na jednej strane však takéto zrušenie nemôže automaticky vyplývať z tohto rozsudku a prislúcha Rade, aby k tomu v prípade potreby pristúpila. Na druhej strane za predpokladu, že by už pred prijatím rozhodnutia 2020/117 napravila nedostatky konštatované v odôvodnení tohto rozsudku, Rada by po skončení tohto preskúmania mohla rozhodnúť o ponechaní žalobcu na zozname uvedenom v prílohe rozhodnutia 2011/72. Je pravda, že takéto rozhodnutie, ktoré by v tomto prípade prislúchalo Rade oznámiť žalobcovi a dostatočne odôvodniť z právneho hľadiska, by nepredstavovalo čisto potvrdzujúci akt a bolo by teda napadnuteľné (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. októbra 2017, Mabrouk/Rada, T-175/15, EU:T:2017:694, bod 155 a citovanú judikatúru). Vzhľadom na to by iba v rámci prípadnej novej žaloby proti tomuto rozhodnutiu mohlo dôjsť k vymazaniu zápisu mena žalobcu na danom zozname.
- 169 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Rada nepreukázala, že zrušenie rozhodnutí 2018/141 a 2019/135 s okamžitým účinkom môže nenapraviteľne narušiť účinnosť zmrazenia majetku žalobcu. Zachovanie účinkov týchto rozhodnutí sa preto nezdá byť odôvodnené. Tomuto návrhu Rady preto nemožno vyhovieť.

O trovách

- 170 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku sa účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, uloží povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 171 Keďže Rada nemala v predmetnej veci v podstatnej časti úspech, treba jej uložiť povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhmi žalobcu.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora)

rozhodol takto:

- 1. Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/141 z 29. januára 2018, ktorým sa mení rozhodnutie 2011/72/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám a subjektom vzhľadom na situáciu v Tunisku, a rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/135 z 28. januára 2019, ktorým sa mení rozhodnutie 2011/72/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám a subjektom vzhľadom na situáciu v Tunisku, sa rušia v rozsahu, v akom sa týkajú pána Slima Ben Tijani Ben Haj Hamda Ben Aliho.**
- 2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**
- 3. Rada Európskej únie znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložil pán Ben Ali.**

Costeira

Gratsias

Känčeva

Berke

Perišin

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 28. októbra 2020.

Podpisy

Obsah

I. Okolnosti predchádzajúce sporu a skutkový rámec sporu.....	2
II. Konanie a návrhy účastníkov konania	4
III. Právny stav	5
A. O prípustnosti návrhov na zrušenie rozhodnutí 2019/135 a 2020/117	5
1. O prípustnosti návrhov na zrušenie rozhodnutia 2019/135	5
2. O prípustnosti návrhov na zrušenie rozhodnutia 2020/117	10
B. O veci samej	12
1. O druhom žalobnom dôvode založenom na „zjavne“ nesprávnych posúdeniach	12
a) Úvodné poznámky	12
b) O druhej časti druhého žalobného dôvodu založenej na nesprávnom posúdení Rady v súvislosti s rešpektovaním práva žalobcu na rozhodnutie v primeranej lehote zo strany tuniských orgánov	17
c) O tretej časti druhého žalobného dôvodu založenej na tom, že Rada nevykonala doplňujúce overenia	22
2. O návrhu Rady smerujúcom k tomu, aby Všeobecný súd zachoval účinky napadnutých rozhodnutí voči žalobcovi až do uplynutia lehoty na podanie odvolania alebo v prípade podania odvolania až do jeho zamietnutia, v rozsahu, v akom sa tento návrh týka rozhodnutí 2018/141 a 2019/135.....	24
O trovách	25